

ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Let's Do It ! Greece - 6 Απριλίου

Στις **6 Απριλίου** κορυφώνονται οι πρωτοβουλίες του σχολείου μας για τη συμμετοχή του στην καμπάνια εθελοντικής δράσης "Let's do it ! Greece". Το ΣΤ2 μαζί με το ΣΤ1 και

τα τμήματα της Ε΄ τάξης θα ασχοληθούν με τη δημιουργία σχολικού κήπου και τη δένδροφύτευση. Ενισχύοντας τη δράση μας το ΣΤ2 προμηθευτήκαμε έναν κομποστοποιητή, ώστε να μετατρέπουμε οργανικά απορρίμματα σε χώμα—λίπασμα για τον σχολικό κήπο.

Έχουμε καλέσει τους γονείς μας να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του σχολικού μας κήπου και ιδιαίτερα στα παρτέρια των ομάδων της τάξης μας.

Οι **Ανώνυμοι**, οι **Πειρατές του Αγαίου**, του **Θήτα οι ΠΕΖ**, τα **Cupcakes** και οι **Surfers** θα δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό, για να ομορφύνουμε το σχολείο μας αλλά και για να μάθουμε πώς μπορούμε να συντονιζόμαστε και να συνεργαζόμαστε για το καλό όλων μας.

ΕΛΑΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

Let's do it !
Greece

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΟΥ
ΖΩΗ ΜΠΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ:

Νέα της τάξης μας	1, 3, 4
Απόκριες—Σαρακοστή	2
Άνοιξη	5 - 6
Πάσχα	6 - 9
Η Επανάσταση του 1821	10-17
Συνταγές	18-21
Υγεία—Πληροφορική	21-23
Διασκέδαση	24

Επίσκεψη Στ΄ τάξης του 7ου Δημ. Σχολείου Καστοριάς

Πέρυσι με τον δάσκαλό μας δουλέψαμε ένα πρόγραμμα που λεγόταν «Γνωρίζουμε την Ελλάδα». Μια από τις πόλεις της Ελλάδος που γνωρίσαμε ήταν και η Καστοριά. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού είχαμε κρατήσει επαφή με ένα από τα σχολεία της Καστοριάς. Κάποια από τα παιδιά της 6^{ης} είχαν αλληλογραφία με κάποια από τα παιδιά του σχολείου αυτού.

Όταν ο δάσκαλος μας ανακοίνωσε ότι τα παιδιά αυτά με τους δασκάλους και τους γονείς τους θα έρθουν να γνωρίσουν την Αθήνα αλλά και εμάς χαρήκαμε και ενθουσιαστήκαμε.

Έτσι αποφασίσαμε να ετοιμάσουμε μια μικρή γιορτή για να τους καλωσορίσουμε στο σχολείο μας. Εμείς τα παιδιά της ΣΤ ζωγραφίσαμε ένα πίνακα που απεικόνιζε τον «Φλοίσβο» του Π. Φαλήρου. Ζητήσαμε από τους γονείς μας και έφτιαξαν κάποια γλυκά για να τους κεράσουμε.

Προετοιμαστήκαμε ώστε να τους παρουσιάσουμε κάποιους παραδοσιακούς χορούς (γαϊτανάκι, ποδαράκι κ.τ.λ.). Όλα ήταν έτοιμα για το Σάββατο το απόγευμα. Οι μαμάδες προετοίμασαν την αίθουσα εκδηλώσεων και έστρωσαν ωραίο μπουφέ

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

Κείμενα από το προηγούμενο τεύχος

Αποκριές

Αποκριά σημαίνει το σταμάτημα της Κρεατοφαγίας, το ίδιο ακριβώς σημαίνει και το λατινικό καρναβάλι δηλαδή *carnen levare*.

Οι απόκριες έχουν προχριστιανική προέλευση και αντιστοιχούν στις Διονυσιακές γιορτές των αρχαίων Ελλήνων και στα Σατουρνάλια των Ρωμαίων, που γίνονταν προς τιμήν του θεού Κρόνου, άρχιζαν στις 17 Δεκεμβρίου και διαρκούσαν μια εβδομάδα. Σύμφωνα με τον πατέρα της Ελληνικής λαογραφίας Νικόλαο Πολίτη, τα αποκριάτικα έθιμα έχουν τις ρίζες τους στα Λουπερκάλια των αρχαίων Ρωμαίων, που άρχιζαν στις 15 Φεβρουαρίου και γιόρταζαν τη γονιμότητα της γης και

των ζώων. Στην αρχαία Αίγυπτο έχουμε τις γιορτές της Ίσιδας, στην Εβραϊκή θρησκεία το Πουρίμ. Σε όλες αυτές τις γιορτές περιλαμβάνεται η μεταμφίεση. Τα Βάκχεια των αρχαίων Ελλήνων και τα Ρόνια των Ρωμαίων, με τους τρελούς χορούς και τις θορυβώδεις εκδηλώσεις τους, αποτέλεσαν τον πραγματικό σπόρο της Αποκριάς.

Στην αρχή οι γιορτές κρατούσαν μόνο μια μέρα, αλλά μετά από την παρέμβαση του Καίσαρα τρεις μέρες και στην συνέχεια επτά μέρες.

Κατά το Μεσαίωνα, η εκκλησία προσπάθησε να σταματήσει το έθιμο της αποκριάς, χωρίς όμως να το καταφέρει. Η αποκριά έγινε θέμα σε διάφορες Συνόδους και ιδιαί-

τερα μια αποκριάτικη παράδοση η οποία δεν συμφωνούσε με τον αυστηρό Χριστιανισμό, η λεγόμενη Ημέρα των τρελών και των αθώων.

Η μορφή που έχει σήμερα το καρναβάλι διαμορφώθηκε κατά τον Μεσαίωνα στην Ιταλία όπου οι γιορτές της αποκριάς και του καρναβαλιού έχουν το δικό τους ιδιαίτερο χαρακτήρα. Το έθιμο διαδόθηκε σε όλες τις χώρες, επηρεάστηκε και εμπλουτίστηκε από τα τοπικά έθιμα και τις παραδόσεις. Κοινό στοιχείο παντού είναι το άρμα του βασιλιά καρνάβαλου και οι χοροί των μεταμφιεσμένων.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΗΝΟΣ

Μεγάλη Σαρακοστή

Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή ή Σαρακοστή είναι χριστιανική χρονική περίοδος νηστείας. Είναι η αρχαιότερη από τις μεγάλες νηστείες της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Καθιερώθηκε τον 4ο αιώνα. Αρχικά διαρκούσε έξι εβδομάδες ενώ αργότερα προστέθηκε και η έβδομη εβδομάδα. Έτσι οι ημέρες της νηστείας μαζί με την μεγάλη εβδομάδα είναι πενήντα.

Ονομάζεται "Σαρακοστή" γιατί περιλαμβάνει σαράντα ημέρες νηστείας. Η ονομασία Τεσσαρακοστή κατ' αρχήν σήμαινε την τεσσαρακοστή ημέρα πριν το Πάσχα, γρήγορα όμως το όνομα δόθηκε σε όλη την περίοδο της νηστείας πριν το Πάσχα.

Η Μεγάλη Σαρακοστή αποτελεί την προετοιμασία των πιστών για τη γιορτή της Ανάστασης του Χριστού από την οποία και προσδιορίζεται κατ' έτος ως κινητή περίοδος. Διαρκεί από την Καθαρά Δευτέρα μέχρι και την Παρασκευή πριν το Σάββατο του Λαζάρου, οπότε ακολουθεί η Κυρια-

κή των Βαΐων και η Μεγάλη Εβδομάδα. Η δε Κυριακή των Βαΐων είναι η τελευταία ημέρα της περιόδου αυτής. Σε όλες τις ημέρες της Μεγάλης Σαρακοστής τηρείται αυστηρή νηστεία εκτός του Σαββάτου και Κυριακής, όπου επιτρέπεται η κατανάλωση κρασιού και λαδιού. Στις υπόλοιπες ημέρες η νηστεία συνίσταται σε ξεροφαγία, δηλαδή σε φυτικές τροφές χωρίς λάδι.

Κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα τηρείται αυστηρή νηστεία ακόμα και το Μεγάλο Σάββατο όπου είναι και το μόνο Σάββατο του έτους που, σύμφωνα με τους κανόνες της εκκλησίας, δεν καταλύεται το λάδι. Χαρακτηριστική είναι η ελληνική ερωτηματική δημόδης έκφραση "Λειπει ο Μάρτης από τη Σαρακοστή;", που συνηθίζεται να λέγεται ειρωνικά για πρόσωπα που αρέσκονται να παίρνουν μέρος σε κάθε συμβάν. Κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής οι νοικοκυρές καθάριζαν και ασβέ-

στωναν τα σπίτια και έκαναν διάφορες προετοιμασίες για το Πάσχα. Η Μεγάλη Σαρακοστή έχει μερικές μέρες με ιδιαίτερη σημασία. Σπουδαιότερη είναι η πρώτη Κυριακή των νηστειών, η Κυριακή της **Ορθοδοξίας**, την οποία γιορτάζουμε την αναστήλωση των αγίων και σεπών εικόνων από την αυτοκράτειρα του Βυζαντίου Θεοδώρα το 843 μ.Χ. Τελευταία Κυριακή της Μεγάλης Σαρακοστής είναι η **Κυριακή των Βαΐων**. Είναι ημέρα αφιερωμένη στη θριαμβευτική είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα από τη Βηθανία. Τότε ο λαός υποδέχθηκε τον Χριστό με επευφημίες και με «Βάια φοινίκων», από τα οποία πήρε και το όνομά της αυτή η ημέρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΗΝΟΣ

Επίσκεψη ΣΤ΄ τάξης του 7ου Δημ. Σχολείου Καστοριάς

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

με γλυκά, καφέ και αναψυκτικά. Ο δάσκαλος πήγε να τους προϋπαντήσει για να τους φέρει στο σχολείο και εμείς ήμασταν είδη εκεί με τη διευθύντρια, τους άλλους δασκάλους και τους γονείς μας και τους περιμέναμε.

Όταν ήρθαν ο ενθουσιασμός ήταν μεγάλος από όλους. Γνωριστήκαμε με τα παιδιά που είχαμε αλληλογραφία, χορέψαμε μαζί, μιλήσαμε, γνωριστήκαμε, ανταλλάξαμε τα αναμνηστικά μας δώρα, φάγαμε τα γλυκά και τέλος παίξαμε στο προαύλιο του σχολείου μας.

Δώσαμε υπόσχεση μεταξύ μας ότι θα συνεχίσουμε να έχουμε επικοινωνία και να

μαθαίνουμε για την εξέλιξη της ζωής μας. Ήταν μια υπέροχη εμπειρία γεμάτη συγκίνηση και ενθουσιασμό. Χαρήκαμε πολύ που γνωρίσαμε τους συμμαθητές μας από μια άλλη πόλη της

Ελλάδας. Θα μας μείνει αξέχαστο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΟΥ

Αναμνηστική φωτογραφία ΣΤ 11ου Π. Φαλήρου και 7ου Καστοριάς

Επίσκεψη ΣΤ2 στο Ναύπλιο

Φέτος στο μάθημα της Ιστορίας ασχολούμαστε με την Επανάσταση του 1821. Με αφορμή αυτό, πραγματοποιήσαμε μια εξωσχολική εκδρομή στην πρώτη πρωτεύουσα του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους, το Ναύπλιο.

Το Σάββατο 8 Μαρτίου στις 8:30 το πρωί όλοι οι μαθητές της τάξης μας με τους γονείς και τον δάσκαλό μας, τον κύριο Ζώη, βρεθήκαμε στην πλατεία Ντάβαρη για να πάρουμε το πούλμαν που θα μας μετέφερε στον προορισμό μας.

Ήμασταν πολύ χαρούμενοι γιατί πιστεύαμε ότι θα περάσουμε μια όμορφη ημέρα.

Η πρώτη μας στάση έγινε στη μέση περίπου της διαδρομής στη Διώρυγα της Κορίνθου. Ήταν μια ευκαιρία να ξεκουραστούμε λίγο και να τη θαυμάσουμε. Εκείνη την ώρα περνούσε ένα μεγάλο καράβι το οποίο το οδηγούσε ένα μικρό πλοιάριο. Αυτό μας παραξένεψε, αλλά μας εξήγησαν πως έτσι είναι η διαδικασία.

Επιτέλους φτάσαμε στο Ναύπλιο.

Το πούλμαν μας πήγε κατευθείαν

στο ξακουστό κά-

στρο, βενετικής κατα-

σκευής, Παλαμήδι. Η

θέα της πόλης και

του Αργολικού κόλ-

που από ψηλά μας

έκοψε την ανάσα.

Σταθήκαμε αρκετή

ώρα και τη θαυμάζα-

με. Ο κύριος Ζώης

μας μάζεψε όλους

και άρχισε την ξενά-

γηση. Μας μίλησε για

την ιστορία του Κά-

στρου και μας πήγε

στη φυλακή του Θεό-

δωρου Κολοκοτρώνη,

το πιο σημαντικό α-

ξιοθέατό του. Αυτό

ήταν ένα σκοτεινό,

μικρό δωμάτιο που

μύριζε μούχλα και υγρασία. Όλοι

αναρωτηθήκαμε πως άντεξε εκεί ο

Γέρος του Μοριά. Έπειτα κατεβή-

καμε τα σκαλιά που μας φάνηκαν

Η Διώρυγα της Κορίνθου

ατελείωτα και μας οδήγησαν στην πόλη του Ναυπλίου.

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

Επίσκεψη ΣΤ2 στο Ναύπλιο

Στο Ναύπλιο, στην Πλατεία Τριών Ναυάρχων

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)

Εκεί είδαμε πολλά μνημεία και αγάλματα ηρώων της Επανάστασης. Περάσαμε από την Εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα και είδαμε το σημάδι που δημιούργησε η σφαίρα που δολοφόνησε τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδας.

Στη συνέχεια περάσαμε με το κα-

ραβάκι στο μαγευτικό Μπούρτζι, ένα μικρό φρούριο που έχτισαν οι Βενετοί. Εκεί περάσαμε πολύ ωραία τρέχοντας και παίζοντας στα σκαλιά και στους προμαχώνες του. Όταν επιστρέψαμε στο Ναύπλιο πήγαμε για φαγητό στην όμορφη πλατεία Συντάγματος και έπειτα οι μεγάλοι πήγαν για καφέ στην παραλία ενώ εμείς τα παιδιά βρήκαμε

Φωτογραφία από το Μπούρτζι

μια παιδική χαρά και ξετρελαθήκαμε στο παιχνίδι. Κάποια στιγμή ήρθε η ώρα του γυρισμού. Κανείς δε ήθελε να φύγει γιατί

περνούσαμε πολύ ωραία. Δεν γινόταν να κάτσουμε άλλο γιατί το πούλμαν μας περίμενε. Ο γυρισμός ήταν για όλους βαρετός. Είχαμε περάσει υπέροχα και ευχόμαστε να ξαναπάμε μια τόσο ενδιαφέρουσα εκδρομή.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Διαγωνισμός Ζωγραφικής Δήμου—Παλαιού Φαλήρου—UNESCO

Πριν λίγο καιρό η τάξη μας μετείχε σε διαγωνισμό ζωγραφικής που διοργάνωσε ο Δήμος μας και η UNESCO με θέμα το περιβάλλον. Ζωγραφέσαμε τοπία με πολλές αποχρώσεις του πράσινου αλλά και πολλά άλλα χρώματα.

Στο διαγωνισμό όλοι οι συμμετέχοντες πήραν δίπλωμα συμμετοχής αλλά διακρίθηκαν από το σχολείο μας τρεις ζωγραφιές, 2 από την τάξη μας (Αφροδίτη και Άννα συγχαρητήρια) και 1 από την Πρώτη τάξη.

Όλοι μας το διασκεδάσαμε αλλά και χαρήκαμε για τη διάκριση του σχολείου μας.

Μακάρι να μπορούσαμε να κάνουμε τον κόσμο μας όμορφο αν ζωγραφιά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ

Άνοιξη

Η Άνοιξη είναι μία από τις τέσσερις εποχές της εύκρατης ζώνης. Αστρονομικά ξεκινά με την εαρινή ισημερία κατά τις 21 Μαρτίου στο Βόρειο ημισφαίριο (η ακριβής ημερομηνία ποικίλει ανάμεσα στις 19 και 21 Μαρτίου), περιλαμβάνει τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο Μάιο και τελειώνει με το θερινό ηλιοστάσιο στις 21 Ιουνίου.

Όπως και το καλοκαίρι η αξονική κλίση της γης στρέφει το βόρειο

ημισφαίριο προς τον ήλιο και το φως της ημέρας διαρκεί περισσότερο ή ακριβώς 12 ώρες. Το ημισφαίριο αρχίζει να ζεσταίνεται σημαντικά γεγονός που ευνοεί την ανθοφορία και τη φυτική ανάπτυξη. Το χιόνι (αν υπάρχει) αρχίζει να λιώνει και τα ποτάμια ή οι χείμαρροι φουσκώνουν.

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

Άνοιξη

(Συνέχεια από τη σελίδα 4)

Τα περισσότερα φυτά ανθίζουν αυτή την εποχή του χρόνου, ακόμα και αν υπάρχουν χιόνια σε ορεινές περιοχές.

Σε περιοχές που δεν υπάρχουν βλα-

ριές χιονοπτώσεις η Άνοιξη είναι δυνατόν να ξεκινήσει νωρίς τον Φεβρουάριο. Στις υποτροπικές περιοχές οι αλλαγές των εποχών παρουσιάζουν πολύ μικρές διαφορές μεταξύ τους και οι τροπικές σχεδόν

καμία.

Οι υποαρκτικές περιοχές αντιλαμβάνονται την Άνοιξη κατά τον Μάιο ή τον Ιούνιο και στην Ανταρκτική τον Δεκέμβριο.

ANNA XOTZALLI

Έθιμα της Άνοιξης : Η Περπερούνα

Μια ιδιαίτερη περίπτωση μεταμφίεσης στα πράσινα είναι η "Περπερούνα", έθιμο που γινόταν σε περιόδους παρατεταμένης ξηρασίας την άνοιξη ή το καλοκαίρι. Ένα μικρό κορίτσι, συνήθως ορφανό ή μία τσιγγάνα ντύνεται με φύλλα και πρασινάδες και γυρίζει από σπίτι σε σπίτι χορεύοντας, ενώ τα κορίτσια της συνοδείας της τραγουδάνε το παρακλητικό τραγούδι για βροχή. Οι νοικοκυρές ραντίζουν την περπερούνα με νερό, ώσπου να στάξει στη γη, σαν να έχει βρέξει πραγματικά. Το κείμενο της μικρής παρακλητικής λιτανείας έχει ως εξής: «Περπερούνα περπατεί, το Θεό παρακαλεί / για να βρέξει μια βροχή, μια βροχή μια σιγανή. / Θέ μου βρέξε μια βροχή, μια βροχή μια σιγανή, / μια βροχή μια σιγανή, μια βροχή καλή βροχή. / Μια βροχή καλή βροχή κι άλλη μια καλύτερη / για να γίνουν τα σιτάρια και της γης τα χορταράκια. / Να φυτρώσουν

και ν' ανθίσουν και τον κόσμο να πλουτίσουν / τα σιτάρια, τα μπαμπάκια και τα δροσερά χορτάρια. / Μπάρες, μπάρες το νερό και το γέννημα σωρό. / Μπάρες, μπάρες τα νερά μπάρες, μπάρες τα κρασιά».

Όποιον συναντούσαν στο δρόμο τον ραντίζουν με το νερό και του τραγουδούσαν. Σε κάθε σπίτι που έφταναν, έβγαίνε η νοικοκυρά και έβρεχε τα χόρτα της Περπερούνας. Τινάζονταν η Περπερούνα και έπεφταν οι σταγόνες στο έδαφος όπως η βροχή. Μετά η κάθε νοικοκυρά τους έδινε κέρασματα ή χρήματα. Παρόμοιες

Ράντισμα της Περπερούνας

παρακλητικές πομπές εκκλησιαστικού χαρακτήρα για την πρόκληση βροχής με λιτανείες, περιφορά εικόνων και τον παπά, υπήρχαν παλαιότερα στη Θεσσαλία, την Εύβοια, τη Μακεδονία, την Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και την Κρήτη. Εκεί γύριζαν τους αγρούς και έκαναν στάση στο κάθε σταυροδρόμι.

ΒΕΡΑ ΚΟΥΒΑΡΗ

Πρωταπριλιά

Την 1η Απριλίου, συνηθίζουμε να λέμε καλοπροαίρετα ψέματα λόγω εθίμου. Στην Κύπρο η Πρωταπριλιά είναι επίσημη αργία καθώς γιορτάζεται η έναρξη του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α.

Τα ψέματα της Πρωταπριλιάς είναι ένα έθιμο που μας έχει έρθει από την Ευρώπη.

Υπάρχουν διάφορες εκδοχές σχετι-

κά με τον τόπο και τον χρόνο που γεννήθηκε το έθιμο αυτό. Δύο από αυτές, όμως, είναι οι παρακάτω:

- Από τους Κέλτες
Σύμφωνα με την πρώτη εκδοχή, το έθιμο ξεκίνησε από τους Κέλτες. Λαός της βορειοδυτικής Ευρώπης, οι Κέλτες, ήταν δεινοί ψαράδες. Η εποχή του ψαρέματος ξεκινούσε την 1η Απριλίου. Όσο καλοί ψαρά-

δες όμως και να ήταν, την εποχή αυτή του χρόνου τα ψάρια πιάνονται δύσκολα. Έτσι και αυτοί, έλεγαν ψέματα σχετικά με τα πόσα ψάρια είχαν πιάσει. Αυτή η συνήθεια, έγινε με το πέρασμα του χρόνου έθιμο.

- Από τη Γαλλία

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

Πρωταπριλιά

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

Η δεύτερη εκδοχή, ξεκίνησε από την Γαλλία τον 16ου αιώνα. Μέχρι το 1564 η πρωτοχρονιά των Γάλλων ήταν η "1η Απριλίου". Τη χρονιά αυτή όμως, και όταν ήταν βασιλιάς ο Καρόλος ο 9ος, αυτό άλλαξε και Πρωτοχρονιά θεωρούνταν πλέον η 1η Ιανουαρίου. Στην αρχή αυτό δεν το δέχτηκαν όλοι οι πολίτες. Οι αντιδραστικοί συνέχιζαν να γιορτάζουν, την παλαιά, πρωτοχρονιά τους την 1η Απριλίου, ενώ οι

υπόλοιποι τους έστελναν πρωτοχρονιάτικα δώρα για να τους κοροϊδέψουν. Το πείραγμα αυτό μετατράπηκε με τον καιρό σε έθιμο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΟΥ

Η Πρωτομαγιά

Πρωτομαγιά ονομάζεται η πρώτη

μέρα του Μαΐου, η οποία είναι μέρα αργίας για πολλές χώρες του κόσμου. Τις περισσότερες φορές η Πρωτομαγιά είναι συνώνυμη με την Παγκόσμια Μέρα των Εργατών

(Εργατική Πρωτομαγιά).

Ο εορτασμός όμως της Πρωτομαγιάς, έχει τις ρίζες του στις παγανιστικές γιορτές του παρελθόντος. Πολλά από τα αρχαία έθιμα έχουν επιβιώσει μέχρι και σήμερα. Η σημασία της ημέρας της Πρωτομαγιάς για τους αρχαίους λαούς οφείλεται στο γεγονός πως ημερολογιακά (για το βόρειο ημισφαίριο) η πρώτη ημέρα του Μαΐου βρίσκεται ανάμεσα στην Εαρινή Ισημερία και το Θερινό Ηλιοστάσιο, τοποθετείται δηλαδή στην αρχή της

άνοιξης.

**ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ –
ΕΡΡΙΚΑ ΣΑΧΟΛΑΡΙ**

Πάσχα

Καλό Πάσχα σε όλες τις γλώσσες !!!

αγγλικά-Happy Easter! - **αλβανικά**-Gëzuar Pashkët! - **Βουλγαρικά** Честит Великден
γαλλικά Joyeuses Pâques! - **γερμανικά** Frohe Ostern! - **ιταλικά** Buona Pasqua - **ισλανδικά** Gleðilega páska! - **ισπανικά** Felices Pascuas! - **ινδονησιακά** Selamat Paskah!

κροατικά Sretan Uskrs! - **λατινικά** Prospera Pascha sit! - **λετονικά** Priecīgas Lieldienas!

λιθουανικά Sveiki sulaukę velykų! - **λουξεμβουργικά** Schéin Ouschteren ! - **μαλτέζικα** L-Għid it-tajjeb ! - **ρώσικα** Христос воскрес! - **σκοπιανά** Среќен Велигден! - **σουηδικά** Glad Påsk! - **οξητανικά** Bonas Pascas! - **ολλανδικά** Vrolijk Pasen! - **φιλανδικά** Hyvää Pääsiäistä!

ΖΩΗ ΜΠΑΚΗ

Ιστορικά στοιχεία για το Πάσχα

Πάσχα ονομάζεται η μεγάλη γιορτή του Ιουδαϊσμού, η οποία καθιερώθηκε ως ανάμνηση της «Εξόδου» των Εβραίων από την Αίγυπτο και της απελευθέρωσής τους από την αιγυπτιακή δουλεία.

Μεταγενέστερα υιοθετήθηκε ως εορτασμός από τους Χριστιανούς τιμώντας τον σταυρικό θάνατο και

την Ανάσταση του Ιησού Χριστού για τη λύτρωση του ανθρώπου. Το χριστιανικό Πάσχα, η Πασχαλιά, η Λαμπρή και ειδικότερα η Ανάσταση του Χριστού ή απλώς Ανάσταση είναι η σπουδαιότερη γιορτή του χριστιανικού εκκλησιαστικού έτους. Γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την Πανσέληνο, που ακολου-

θεί την εαρινή ισημερία της 21ης Μαρτίου κατά το Ιουλιανό ημερολόγιο για την Ορθόδοξη εκκλησία και κατά το Γρηγοριανό για τη Ρωμαιοκαθολική.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΕΚΙΡΑΙ

Η Μεγάλη Εβδομάδα

Κυριακή των Βαΐων

Σύμφωνα με το χριστιανικό εορτολόγιο καθιερώθηκε να ονομάζεται Κυριακή των Βαΐων, ή Κυριακή του Λαζάρου, ή Κυριακή Βαΐοφόρος, η προηγούμενη Κυριακή της γιορτής της Ανάστασης.

Από την Κυριακή των Βαΐων αρχίζει ουσιαστικά η λεγόμενη Μεγάλη Εβδομάδα ή Εβδομάδα των Παθών. Κατά την ημέρα αυτή εορτάζεται η ανάμνηση της θριαμβικής εισόδου του Ιησού Χριστού στα

Ιεροσόλυμα όπου, κατά τους συγγραφείς των Ιερών Ευαγγελίων, οι Ιουδαίοι τον υποδέχθηκαν κρατώντας Βάια ή βάγια (κλαδιά φοινίκων) και απλώνοντας στο έδαφος τα φορέματά τους ζητωκραύγαζαν «Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου».

ΒΕΡΑ ΚΟΥΒΑΡΗ

Η είσοδος στα Ιεροσόλυμα

Μεγάλη Δευτέρα

Με την Μεγάλη Δευτέρα ξεκινά η εβδομάδα των παθών του Χριστού. Η Εκκλησία μας έχει αφιερώσει την ημέρα αυτή στη μνήμη του Ιωσήφ Παγκάλου.

Ο Ιωσήφ ήταν ο μικρότερος από τους γιούς του Ιακώβ ο οποίος όμως φθονήθηκε από τα αδέρφια του λόγω της ενάρετης ζωής του και αρχικά τον έριξαν σ' ένα λάκκο και προσπάθησαν να εξαπατήσουν το πατέρα τους χρησιμοποιώντας ένα ματωμένο ρούχο ότι δήθεν τον κατασπάρραξε κάποιο θηρίο. Αφού δεν μπόρεσαν να εξαπατήσουν τον πατέρα τους, τον πούλησαν σε εμπόρους, οι οποίοι με την σειρά τους τον πούλησαν στον αρχιμάγει-

ρα του βασιλιά της Αιγύπτου, τον Φαραώ Πετεφρή. Εκεί ο Ιωσήφ συκοφαντήθηκε από τη γυναίκα του Φαραώ και γι' αυτό φυλακίστηκε. Κάποτε όμως ο Φαραώ είδε ένα

παράξενο όνειρο και ζήτησε έναν ερμηνευτή. Ο Ιωσήφ ερμήνευσε ότι θα έλθουν στη χώρα επτά χρόνια ευφορίας και επτά ακαρπί-

ας και λιμού. Ο Φαραώ ευχαριστημένος και ενθουσιασμένος από τη σοφία του, έδωσε στον Ιωσήφ αξιώματα. Ο Ιωσήφ διαχειρίστηκε άριστα την εξουσία και φρόντισε στα δύσκολα χρόνια του λιμού τον λαό. Στα πρόθυρα του λιμού τα αδέρφια του που τον είχαν φθονήσει φανερώθηκαν μπροστά του ζητώντας βοήθεια. Εκείνος όχι μόνο δεν τους κρατούσε κακία, αλλά αντιθέτως τους συγχώρεσε και τους προσκάλεσε να μείνουν μόνιμα στην Αίγυπτο μαζί με τους γονείς του.

ΔΑΝΑΗ ΑΡΣΕΝΙΟΥ

Μεγάλη Τρίτη

Καθιερώθηκε να ονομάζεται Μεγάλη Τρίτη η ημέρα Τρίτη της Μεγάλης Εβδομάδας ή Εβδομάδας των Παθών του Ιησού Χριστού. Στην Ορθόδοξη Εκκλησία, σύμφωνα με το τηρούμενο Μηναίο ή Μηνολόγιο, η Μεγάλη Τρίτη είναι αφιερωμένη αφενός στη μνεία του ιερού ευαγγελίου που αναφέρεται στη δριμύ-

τατη καταγγελία του Ιησού κατά των θρησκευτικών αρχηγών του Ισραήλ, των Γραμματέων και των Φαρισαίων, και στην παραβολή των δέκα παρθένων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ

Μεγάλη Τετάρτη

(Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια)

Η Μεγάλη Τετάρτη είναι αφιερωμένη στη μνήμη της αμαρτωλής γυναίκας, που μετανόησε, πίστεψε στο Χριστό και άλειψε τα πόδια του με μύρο.

Το πρωί τελείται ο εσπερινός της Μεγάλης Τετάρτης και Προηγιασμέ-

νη Θεία Λειτουργία. Το απόγευμα γίνεται η Ακολουθία του Ευχελαίου και η τελετή του Νιπτήρος που είναι και ο Όρθρος της Μεγάλης Πέμπτης που αναφέρεται σε τέσσερα γεγονότα. Τον Ιερό Νιπτήρα, το πλύσιμο δηλαδή των ποδιών των μαθητών από τον Ιησού Χριστό, τον Μυστικό Δείπνο, την Προσευχή του

Κυρίου στο Όρος των Ελαιών και την προδοσία του Ιούδα, δηλαδή την αρχή των Παθών του Χριστού.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΟΥ

Μεγάλη Πέμπτη

Η Μεγάλη Πέμπτη είναι η ημέρα του Μυστικού Δείπνου. Το πρωί γίνεται η λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και λέγεται για τους πιστούς ότι είναι καλό να λάβουν τη μέρα αυτή τη θεία κοινωνία. Από τη Μεγάλη Πέμπτη αρχίζουν κυρίως τα πασχαλινά έθιμα. Από το πρωί οι γυναίκες καταγίνονται με το ζύμωμα. Ζυμώνουν τις κουλούρες της Λαμπρής καθώς και τα τσουρέκια. Βασική ασχολία της ημέρας είναι και το βάψιμο των αυγών. Πάσχα δίχως κόκκινα αυγά δεν γίνεται. Για αυτό και η Μεγάλη Πέμπτη λέγεται επίσης και "Κόκκινη Πέμπτη" ή "Κοκκινοπέμπτη". Το βάψιμο των

αυγών γίνεται με ορισμένη εθιμοτυπία. Σε πολλά μέρη, είναι συγκεκρι-

μένος ο αριθμός αυγών που θα βάψουν και οι τρόποι και τα μέσα βαφής που θα χρησιμοποιήσουν. Τη Μεγάλη Πέμπτη, όταν τη Νύχτα

διαβάζονται τα δώδεκα Ευαγγέλια και γίνεται η τελετή της Σταύρωσης του Χριστού, η συγκίνηση της λαϊκής ψυχής για το θείο δράμα κορυφώνεται. Σε πολλά μέρη γυναίκες και κορίτσια, διανυκτερεύουν στην εκκλησία, "φυλάγουν και μοιρολογούν το Χριστό" όπως συνηθίζουν να κάνουν για κάθε αγαπημένο τους νεκρό. Αφού τελειώσουν τα 12 Ευαγγέλια, κοπέλες αναλαμβάνουν να στολίσουν τον Επιτάφιο με γιρλάντες από λευκά λουλούδια, προκειμένου τη Μεγάλη Παρασκευή το πρωί ο επιτάφιος να είναι έτοιμος για να δεχθεί το «σώμα του Χριστού» κατά την Αποκαθήλωση.

ΖΩΗ ΜΠΑΚΗ

Μεγάλη Παρασκευή

Τη Μεγάλη Παρασκευή οι χριστιανοί όλου του κόσμου ζουν την κορύφωση του Θείου δράματος. Ο Χριστός μετά τη σύλληψή του στο όρος των Ελαιών καταδικάζεται. Μπροστά στον Ρωμαίο Πιλάτο, διοικητή της Ιερουσαλήμ, το πλήθος του κόσμου ζητά φωνάζοντας να τον σταυρώσουν. Όμως υπήρχε το έθιμο σύμφωνα με το οποίο την ημέρα του Εβραϊκού Πάσχα οι Ρωμαίοι απελευθερώνουν έναν Εβραίο κατάδικο, ο Πιλάτος για να μην έχει την ευθύνη της σταύρωσης του Χριστού, ζήτησε από το πλήθος να επιλέξει ανάμεσα στον Χριστό και τον Βαραβά, έναν κακοποιό, το πλήθος διάλεξε τον Βαραβά. Έτσι φορούν στο Χριστό αγκάθινο στεφάνι, τον φτύνουν και τον κοροϊδεύουν, του δίνουν να κουβαλήσει μόνος του τον σταυρό

Του και τον οδηγούν στο Γολγοθά. Σταυρώνεται στις 9 το πρωί και στις 3 το μεσημέρι παρέδωσε το Πνεύμα του.

Καθώς δεν γίνονταν κηδείες το Σάββατο ο Ιωσήφ ο Αριμαθαίος ζήτησε από τον Πιλάτο να πάρει και να ενταφιάσει το σώμα Του την ίδια μέρα, ο Πιλάτος δέχτηκε και το σώμα Του τυλίχτηκε σε ένα λευκό σεντόνι και τοποθετήθηκε σε ένα μνήμα φτιαγμένο μέσα σε ένα βράχο.

Έτσι κάθε Μ. Παρασκευή το πρωί οι πιστοί πηγαίνουν στην εκκλησία όπου γίνεται η Τελετή της Αποκαθίλωσης. Κατά την διάρκεια της, ο ιερέας τυλίγοντας με ένα λευκό πανί το σώμα του Χριστού το κατεβάζει από το Σταυρό και το τοποθετεί στον Επιτάφιο. Νεαρές κοπέλες ελεύθερες, ντύνονται Μυροφόρες

και μένουν δίπλα στον Επιτάφιο όλη μέρα ψέλνοντας τα Εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής ως αργά το απόγευμα όπου ακολουθεί η περιφορά του Επιταφίου. Οι καμπάνες όλων των εκκλησιών χτυπούν πένθιμα όλη μέρα. Η νηστεία της ημέρας αυτής είναι πολλή αυστηρή και δεν εργάζεται κανείς.

ΖΩΗ ΣΤΡΑΤΗ

Μεγάλο Σάββατο

Το Μεγάλο Σάββατο είναι η τελευταία μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας και της Μεγάλης Σαρακοστής. Τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου προς Κυριακή του Πάσχα εορτάζεται κατά το ορθόδοξο τυπικό η Ανάσταση του Χριστού. Είναι το μόνο Σάββατο του χρόνου κατά το οποίο νηστεύεται και το λάδι. Το πρωί εορτάζεται στην εκκλησία η πρώτη Ανάσταση, κατά την οποία

ψάλλεται το «άναστα, ό Θεός, κρίνων τήν γήν, ότι σύ κατακληρονομήσεις έν πάσι τοίς έθνεσι».

ΒΕΡΑ ΚΟΥΒΑΡΗ

Πασχαλινά ποιήματα από την παράδοσή μας

Μεγάλη Δευτέρα, μεγάλη μέρα.

Μεγάλη Τρίτη, ο Θεός εκρίθη.

Μεγάλη Τετάρτη, ο θεός εγερθεί.

Μεγάλη Πέμπτη, ο Χριστός ευρέθη.

Μεγάλη Παρασκευή, ο Χριστός στο καρφί.

Μεγάλο Σαββάτο, ο Χριστός στην ταφή.

Μεγάλη Λαμπρή, αυγό κι αρνί.

ΖΩΗ ΣΤΡΑΤΗ

Μεγάλη Δευτέρα, ο Χριστός στην εθέρα

Μεγάλη Τρίτη, ο Χριστός εκρίθη

Μεγάλη Τετάρτη, ο Χριστός εχάθη

Μεγάλη Πέμπτη, ο Χριστός εβρέθη

Μεγάλη Παρασκευή, ο Χριστός στο καρφί

Μεγάλο Σάββατο, ο Χριστός στο θάνατο

Μεγάλη Κυριακή, μπαμ μπουμ κοκορέτσι και αρνί

ΔΑΝΑΗ ΑΡΣΕΝΙΟΥ

Η Επανάσταση του 1821 – Ήρωες και Γεγονότα

Η Φιλική Εταιρεία

Η Φιλική Εταιρεία ήταν μία μυστική οργάνωση η οποία ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό της Ρωσίας από τον Εμμανουήλ Ξάνθο, τον Νικόλαο Σκουφά και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ με σκοπό τον συντονισμό των Ελλήνων, ώστε να απελευθερωθούν από τον τουρκικό ζυγό. Δρούσε μυστικά και στρατολογούσαν τα μέλη της με μια μυστική τελετή και με όρκο μπροστά σε ιερέα. Η επικοινωνία γινόταν με κρυπτογραφικό κώδικα και υπέγραφαν με ψευδώνυμα.

Το 1818 η έδρα της Φιλικής μεταφέρθηκε από την Οδησό στην Κωνσταντινούπολη, δηλαδή στην καρδιά της Οθωμανικής εξουσίας, κάτι που πιστοποιούσε «την αυτοπεποίθηση των Φιλικών στις συνομηθικές οργανωτικές τους ικανότητες» ενώ ο θάνατος του Σκουφά ήταν σοβαρή απώλεια. Με αφορμή αυτό το γεγονός και με

ούσε «την αυτοπεποίθηση των Φιλικών στις συνομηθικές οργανωτικές τους ικανότητες» ενώ ο θάνατος του Σκουφά ήταν σοβαρή απώλεια. Με αφορμή αυτό το γεγονός και με

δεδομένη τη ραγδαία εξάπλωσή της, οι υπόλοιποι από τους ιδρυτές επιχείρησαν να βρουν μια μεγάλη προσωπικότητα να αναλάβει την ηγεσία. Στις αρχές του 1818 έγινε μια συνάντηση με τον Ιωάννη Καποδίστρια ο οποίος όχι μόνο αρνήθηκε, αλλά αργότερα έγραψε πως θεωρούσε ότι οι Φιλικοί ήταν υπαίτιοι για τον όλεθρο που προμηνυόταν στην Ελλάδα. Τελικά, μετά από αρκετές επαφές, τον Απρίλιο του 1820 ανέλαβε την αρχηγία της Φιλικής Εταιρείας ο Αλέξανδρος Υψηλάντης.

ANNA XOTZAMH

Οδυσσέας Ανδρούτσος

Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος ήταν επιφανής αγωνιστής οπλαρχηγός της Επανάστασης του 1821. Μέχρι το 1820 πολεμούσε για τον Αλή Πασά και στη συνέχεια αγωνίστηκε για την επανάσταση. Φυλακίστηκε το 1825 κατηγορούμενος για συνεργασία με τους Τούρκους στην Ακρόπολη των Αθηνών όπου και δολοφονήθηκε πριν δικάσει στις 5 Ιουνίου του ίδιου χρόνου. Ο Οδυσσέας Αν-

δρούτσος με ένα ασκέρι 2.000 ανδρών, Αλβανών και Ελλήνων, ανεξαρτητοποιήθηκε και άρχισε ένα τρίχρονο αγώνα εναντίον των Οθωμανών με αποκορύφω-

μα την ηρωική Μάχη στο Χάνι της Γραβιάς (8 Μαΐου 1821), όπου μόνο 118 Έλληνες αντιμετώπισαν επιτυχώς 8.000 Οθωμανούς υπό τον Ομέρ Βρυώνη. Μέσα σε αυτούς τους 118 ήρωες Έλληνες ήταν και οι μετέπειτα δολοφόνοι του Οδυσσέα Ανδρούτσου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΖΑΚΩΣΤΑΣ

Δόμνα Βισβίζη

Η Δόμνα Βισβίζη γεννήθηκε στην Αίνο το 1783. Ήταν παντρεμένη με τον αγωνιστή Χατζη-Αντώνη Βισβίζη που ήταν μνημένος στην Φιλική Εταιρεία. Ο Βισβίζης διοικούσε το μπρίκι του την «Καλομοίρα» και συμμετείχε στην Ελληνική Επανάσταση. Η Δόμνα και τα πέντε παιδιά τους τον ακολουθούσαν πάντα στις πολεμικές επιχειρήσεις. Η Δόμνα Βισβίζη απέ-

κτησε πολλές εμπειρίες και έτσι όταν σκοτώθηκε ο σύζυγος της συνέχισε με ανδρεία και ηρωισμό ως καπετάνισσα της «Καλομοίρας» διαθέτοντας όλη της την περιουσία για την συντήρηση του πλοίου. Επί τρία χρόνια 1821-1823 πρόσφερε τις υπηρεσίες της σε όλα τα ελληνικά πελάγη. Το 1823 παραχώρησε το πλοίο στην ελληνική διοίκηση για να μετατραπεί σε πυρπολι-

κό και αποσύρθηκε από την ενεργό δράση. Με την «Καλομοίρα» πυρπολήθηκε από τον Πιπίνο στον Τσεσμέη τουρκική φρεγάτα στην οποία βρίσκονταν το θησαυροφυλάκιο του σουλτανικού στόλου. Η Δόμνα έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της στο Ναύπλιο, την Ύδρα και την Σύρο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ

Κωνσταντίνος Κανάρης

Γεννήθηκε το 1793 στα Ψαρά, όπου και μεγάλωσε. Έμεινε πολύ μικρός ορφανός από πατέρα και έτσι άρχισε να δουλεύει σε πλοία συγγενών του.

Όταν πέθανε ο θεός του, ανέλαβε καπετάνιος του ο ίδιος σε ηλικία 20 ετών. Πήγε στην Οδησό για πρώτη φορά το 1820. Ήξερε για τη Φιλική Εταιρεία αλλά δεν είχε γίνει μέλος της. Όταν έμαθε ότι ξέσπασε η επανάσταση στη Μολδαβία από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, έσπευσε

αυθόρμητα να πάρει μέρος στον πρώτο "πολεμικό στόλο"

των Ψαριανών υπό τον Ν. Αποστόλη. Γρήγορα ο Κανάρης ξεχώρισε για το θάρρος και την αποφασιστικότητά του, κάνοντας επιδρομές στα μικρασιατικά παράλια ενώ κατόπιν εντά-

χθηκε στα πυρπολικά. Η ανατίναξη ενός τουρκικού δικρότου στην Ερεσό από τον Παπανικολή τον παρακίνησε σε ανάλογο εγχείρημα. Το καλοκαίρι του 1822 ανατίναξε την τουρκική ναυαρχίδα στη Χίο και ακολούθησαν άλλα θαυμαστά κατορθώματα.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1877 πέθανε ενώ ήταν πρωθυπουργός.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Ιωάννης Καποδίστριας

Ο Καποδίστριας γεννήθηκε στη Κέρκυρα το 1776. Μορφώθηκε πολύ επιμελημένα στην πατρίδα του και αργότερα στο πανεπιστήμιο της Πάδοβας όπου σπούδασε ιατρική και φιλοσοφία. Νεότατος διέπρεψε στην κυβέρνηση της Επτανήσιακής Δημοκρατίας. Εργάστηκε ιδιαίτερα για την ανάπτυξη της οικονομίας των ιονίων νησιών και για την ενίσχυση των γραμμάτων και των τεχνών. Το 1808 δέχτηκε πρόσκληση για να αναλάβει υπηρεσία στο ρωσικό υπουργείο εξωτερικών. Στη διπλωματική υπηρεσία της Ρωσίας ο Καποδίστριας είχε εξαιρετική επιτυχία, ιδίως στα έτη 1811 και 1812 που τον ανέδειξε ως τον ιδιοφυή πολιτικό στα ζητήματα της Βαλκανικής. Στο πρόσωπο του Καποδίστριας συνυπήρχαν η προσήλωση στο καθήκον, το υψηλό ύφος του γραπτού και του προφορικού λόγου, η θετική εκτίμηση των καταστάσεων, η έμφυτη ευγένεια και η επιβλητική εμφάνιση. Καθοριστική ήταν η συμβουλή του στη λύση του Ελβετικού ζητήματος και στην αναγνώριση της ουδετερότητας της Ελβετίας. Επίσης στο συνέδριο της Βιέννης με τις εισηγήσεις του ρυθμίστηκαν δύσκολα ευρωπαϊκά ζητήματα. Έτσι ο Καποδίστριας ονομάστηκε (από

Γερμανό ιστορικό) " αρχιτέκτονας της ευρωπαϊκής ειρήνης των 99 χρονών ". Στα χρόνια της ελληνικής επανάστασης φαίνεται να συντονίζει τη δράση των φιλελληνικών οργανώσεων της Ευρώπης. Τον Απρίλιο του 1827 εκλέχτηκε από την Εθνική Συνέλευση της Τροιζήνας Κυβερνήτης της Ελλά-

δας. Σύμφωνα με το κείμενο της απόφασης ήταν «ο κατά πράξιν και θεωρίαν πολιτικών Έλλην, που κατείχε την υψηλήν επιστήμη του κυβερνάν την πολιτείαν» Ήταν ο Ευρωπαίος πολιτικός που με το διάσημο όνομα, το κύρος και τη φήμη θα στέγαζε πολιτικά και

διπλωματικά την Επανάσταση. Ο Καποδίστριας έφτασε στις 8 Ιανουαρίου 1828 στο Ναύπλιο και μετά στις 11 Ιανουαρίου στην Αίγινα. Η υποδοχή που του έγινε και στις δυο πόλεις ήταν αποθεωτική. Πολύ γρήγορα όμως βρέθηκε μπροστά στη φοβερή κατάσταση, που επικρατούσε σε όλους τους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής. Προκειμένου να φανεί το ελληνικό πολίτευμα, προς το εξωτερικό, συντηρητικότερο αλλά και για να μη δεσμεύεται από άλλα πολιτικά όργανα, συγκέντρωσε στα χέρια του όλες σχεδόν τις διοικητικές αρμοδιότητες. Πρωτεύουσα του κράτους έγινε το Ναύπλιο. Με μια σειρά διπλωματικών ελιγμών και διαπραγματεύσεων με τις ευρωπαϊκές δυνάμεις, πέτυχε τη λύση του ελληνικού ζητήματος με την αναγνώριση της ανεξαρτησίας του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Ο Καποδίστριας προσπάθησε να δημιουργήσει ένα σύγχρονο κράτος, παίρνοντας μια σειρά μέτρων και δίνοντας έμφαση στους τομείς της γεωργίας, της οικονομίας και της εκπαίδευσης. Συνάντησε όμως μεγάλη αντίδραση από ισχυρές κοινωνικές και οικονομικές ομάδες, ιδίως

(Συνέχεια στη σελίδα 12)

Ιωάννης Καποδίστριας

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

γαιοκτήμονες της Πελοποννήσου και πλοιοκτήτες της Ύδρας, καθώς τα μέτρα του υπέρ της χώρας και του λαού, έθιγαν τα συμφέροντά τους. Η αντιπολίτευση εναντίον του καλλιεργήθηκε σκόπιμα μέσω του τοπικού Τύπου από ανθρώπους που

τον έλεγχαν. Όλα τα παραπάνω καθώς και η προσωπική του ρήξη με την οικογένεια του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, οδήγησαν στη δολοφονία του. Δολοφονήθηκε την Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου 1831, έξω από την εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο, καθώς έβγαινε

μετά το τέλος της θείας Λειτουργίας, από τους Γεώργιο και Κωνσταντίνο Μαυρομιχάλη. Ο θάνατος του βύθισε μεγάλο μέρος του λαού σε πένθος και τη χώρα σε περίοδο αναρχίας.

Κλεοπάτρα Σταθάτου

Γεώργιος Καραϊσκάκης

Σπουδαίος στρατιωτικός, ηγέτης της Επανάστασης. Γεννήθηκε στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στο χωριό Μαυρομάτι. Σε ηλικία δεκαπέντε χρονών ακολούθησε τον δρόμο της κλεφτουριάς και αργότερα υπηρέτησε στα στρατιωτικά σώματα του Αλή Πασά, ο οποίος αναγνώρισε τις εξαιρετικές του στρατιωτικές του ικανότητες. Με την έκρηξη της Επανάστασης, τον Ιανουάριο του 1821 πήρε μέρος στη σύσκεψη της Λευκάδας μαζί με άλλους οπλαρχηγούς που ήθελαν να προετοιμάσουν την εξέγερση στη Στερεά Ελλάδα και ύψωσε τη σημαία της Επανάστασης στα χωριά των Τζουμέρκων. Αν και συγκρούστηκε με τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο για την ηγεσία των στρατιωτικών επιχειρήσεων στη Στερεά, συνεργάστηκε μαζί του κατά την πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου, οπότε ο Καραϊσκάκης

έστειλε τμήμα του στρατιωτικού του σώματος για να ενισχύσει την άμυνα της πόλης. Στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου κατηγορήθηκε από τον Μαυροκορδάτο για συνεργασία με τους Τούρκους και αποσύρθηκε προσωρινά από την ενεργό δράση. Το Μάιο του 1825 επανήλθε και βοήθησε τους Μεσολογγίτες κατά τη δεύτερη πολιορκία της πόλης παρενοχλώντας τους Τούρ-

κους στην περιοχή. Το 1826 διορίστηκε αρχιστράτηγος της Στερεάς Ελλάδας και οργάνωσε το «Στρατόπεδο της Ελευσίνας» με στόχο να ανακουφίσει την Αθήνα από την πολιορκία των Τούρκων. Δεύτερος στόχος του Καραϊσκάκη ήταν να αναζωπυρώσει την επανάσταση στη Ρούμελη και στις συγκρούσεις που ακολούθησαν νίκησε πολλές φορές τους Τούρκους στη Δόμβραινα, το Δίστομο και την Αράχωβα. Το 1827 έσπευσε στην Ελευσίνα για να βοηθήσει την πολιορκούμενη Αθήνα. Διαφώνησε όμως με τους Κόχραν και Τσωρτς για την τακτική που θα ακολουθούσαν κατά των Τούρκων. Τραυματίστηκε σε αψιμαχία στο Νέο Φάληρο και πέθανε στις 23 Απριλίου 1827, ανήμερα της γιορτής του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΖΑΚΩΣΤΑΣ

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

Η σημαντικότερη ηγετική φυσιογνωμία της Επανάστασης. Το όνομα του Κολοκοτρώνη συνδέθηκε με τις σημαντικότερες φάσεις του Αγώνα στην Πελοπόννησο. Ο πατέρας του Κωνσταντής Κολοκοτρώνης πήρε μέρος στην ένοπλη εξέγερση του Ελληνισμού, που υποκινήθηκε από την Αικατερίνη Β' της Ρωσίας το 1770, και σκοτώθηκε σε συγκρούσεις μαζί με δύο αδελφούς

του. Τα γεγονότα αυτά υπήρξαν καθοριστικά για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Άρχισε τη δράση του το 1805, όταν πήρε μέρος στις ναυτικές επιχειρήσεις του ρωσικού στόλου την περίοδο του ρωσοτουρκικού πολέμου. Αργότερα υπηρέτησε στο ελληνικό στρατιωτικό σώμα που οργάνωσαν οι Άγγλοι και τιμήθηκε με το βαθμό του ταγματάρχη

για τη δράση του εναντίον των Γάλλων. Το 1818 μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και άρχισε με πάθος να προετοιμάζει τον Αγώνα στην Πελοπόννησο. Με την έναρξη της Επανάστασης αναδείχθηκε η στρατιωτική ιδιοφυΐα του Κολοκοτρώνη. Η παράδοση της Καλαμάτας (23 Μαρτίου 1821), η άλωση της Τριπολιτσάς (23 Σεπτεμβρίου 1821),

(Συνέχεια στη σελίδα 13)

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

(Συνέχεια από τη σελίδα 12)

οι νίκες στο Βαλτέτσι, τα Βέρβενα και τα Δολιανά εδραίωσαν το κύρος του ως στρατιωτικού ηγέτη, παράλληλα όμως προκάλεσαν και τις πρώτες αντιδράσεις μερίδας των τοπικών αρχόντων. Η αντίδραση αυτή κορυφώθηκε με την έλευση του Δ. Υψηλάντη που επεδίωξε να οργανώσει πολιτικά την Επανάσταση, και πήρε τη μορφή ανοικτής ρήξης μεταξύ στρατιωτικών και προκρίτων.

Ο Κολοκοτρώνης προσπάθησε να ειρηνεύσει τις αντιμαχόμενες μερίδες και να αποτρέψει την κατάρρευση της νεαρής Επανάστασης. Στις 26 Ιουλίου 1822 η ιστορική νίκη του στα Δερβενάκια οδήγησε στον αποδεκατισμό της στρατιάς του Δράμαλη, διέσωσε τον Αγώνα στην Πελοπόννησο και επικύρωσε, για μια ακόμα φορά, τις εξαιρετικές στρατιωτικές ικανότη-

τες του "Γέρου" του Μοριά. Οι επιτυχίες αυτές δεν απέτρεψαν τη συνεχιζόμενη και κλιμακούμενη

αντιπαράθεση μεταξύ στρατιωτικών και κυβερνητικών, της οποίας θύμα υπήρξε και ο Κολοκοτρώνης. Στις ένοπλες συγκρούσεις ο γιος του Πάνος και ο ίδιος συνελήφθησαν και κρατήθηκαν στο Ναύπλιο. Ο Κολοκοτρώνης αμνηστεύθηκε από την κυβέρνηση την περίοδο που ο Ιμπραήμ αποβιβάστηκε στην Πελοπόννησο και μαζί με τον Πε-

τρόμπη Μαυρομιχάλη προσπάθησε να εμποδίσει την ανακατάληψη της Πελοποννήσου από τους Τούρκους και να εμψυχώσει το δοκιμαζόμενο πληθυσμό. Ως το τέλος της Επανάστασης ο Κολοκοτρώνης συνέχισε να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στα στρατιωτικά και πολιτικά πράγματα της εποχής. Υποστήριξε θερμά τον Καποδίστρια και δέχτηκε με ενθουσιασμό την εκλογή του Όθωνα. Η διαφωνία του με τα μέτρα και την πολιτική της Αντιβασιλείας κατέληξε στη δίωξη και την πολύκροτη δίκη του με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Καταδικάστηκε σε θάνατο μαζί με το Δημ. Πλαπούτα παρά τις διαφωνίες των Τερτσέτη και Πολυζωΐδη. Με την ενηλικίωση του Όθωνα πήρε χάρη, ονομάστηκε στρατηγός και έλαβε το αξίωμα του συμβούλου της Επικρατείας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

Μάρκος Μπότσαρης

Ο Μάρκος Μπότσαρης γεννήθηκε στις 21 Αύγουστου 1790 και πέθανε 1823 στο κεφαλόβρυσο. Γεννήθηκε στο Σούλι και ήταν ο δεύτερος γιος του Κίτσου Τζαβέλα και ήταν από τους πιο διασήμους ήρωες του 1821. Η προσωρινή κυβέρνηση των επαναστατημένων Ελλήνων διόρισε αρχιστράτηγο τον Σουλιώτη Μάρκο Μπότσαρη, ο οποίος κατόγταν από το Σούλι. Στα τέλη του Φθινοπώρου του 1822 ο Μάρκος Μπότσαρης, προκειμένου να κερδίσει χρόνο, άρχισε δήθεν διαπραγματεύσεις με τον Ομέρ Βρυώνη που πολιορκούσε το Μεσολόγγι. Με το τέχνασμα αυτό η πολιορκία χαλάρωσε, ενώ έφτασαν και ενισχύσεις για τους πολιορκούμενους. Όταν έγινε η έφοδος των Τούρκων οι

Έλληνες εύκολα τους απέκρουσαν ενώ οι οπλαρχηγοί έξω από το Μεσολόγγι και ο Καραϊσκάκης τους διέλυσαν. Ενώ ο κίνδυνος των Τούρκων ήταν πολύ κοντά, οι Έλληνες διχάστηκαν εξαιτίας της αρχιστρατηγίας που δόθηκε στον Μπότσαρη. Για να διαλύσει το διχα-

σμό, έσκισε μπροστά σε όλους το χαρτί της Κυβέρνησης που τον όριζε αρχιστράτηγο λέγοντας πως οι αρχηγίες κερδίζονται στη μάχη. Στις **8 Αυγούστου του 1823** ο Μπότσαρης και οι Σουλιώτες του κάνουν αιφνιδιαστική επίθεση στο στρατόπεδό τους, στο Κεφαλόβρυσο. Οι Σουλιώτες εξοντώνουν εκατοντάδες Τούρκους και παίρνουν πολλά λάφυρα. Ενώ η μάχη είχε κριθεί και οι Έλληνες ετοιμάζονταν να αποχωρήσουν, μια σφαίρα βρίσκει τον Μπότσαρη, που λίγο μετά ξεψυχάει.

Οι Σουλιώτες μετέφεραν τον Μάρκο στο Μεσολόγγι, όπου τάφηκε με τιμές.

ΘΟΔΩΡΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Μαντώ Μαυρογένους

Ηρωίδα της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Γυναίκα με εύθραυστη ομορφιά, λεπτή και λυγερή κορμοστασιά, μεγαλωμένη με ευρωπαϊκή ανατροφή και παιδεία. Ανιψιά του Νικολάου Μαυρογένη, επί πολλά έτη δραγουμάνου του στόλου (1770-1786) και στη συνέχεια ηγεμόνα της Βλαχίας (1786-1790).

Γεννήθηκε στην Τεργέστη το 1796 ή 97, όπου ήταν εγκαταστημένος ο πατέρας της Νικόλαος Μαυρογέν-

νης, μέλος της Φιλικής Εταιρείας, στην οποία μυήθηκε και η Μαντώ Μαυρογένους το

1820.

Στις παραμονές του αγώνα βρισκόταν στην Τήνο με το θείο της Φιλικό παπά-Μαύρο, απ' τον οποίο μυήθηκε στον αγώνα και μαζί του πήγε

στην Μύκονο – πατρίδα της μητέρας της – αμέσως μετά την έκρηξη της Επανάστασης.

Από τότε η νεαρή Μαντώ διέθεσε όλη την πατρική περιουσία στον απελευθερωτικό αγώνα, ενώ έλαβε μέρος και η ίδια σε πολλές επιχειρήσεις. Με πλοία που εξόπλισε με δικά της έξοδα, καταδίωξε τους πειρατές που λήστευαν τις Κυκλάδες.

ΔΑΝΑΗ ΑΡΣΕΝΙΟΥ

Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα

Η Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα ήταν Ελληνίδα ηρωίδα της Επανάστασης του 1821. Είχε καταγωγή από την Ύδρα. Γεννήθηκε μέσα στις φυλακές της Κωνσταντινούπολης στις 11 Μαΐου του 1771 όταν η μητέρα της Σκεύω επισκέφτηκε τον φυλακισμένο από τους Τούρκους και ετοιμοθάνατο άντρα της, Σταυριανό Πινότση. Την βάφτισε και της έδωσε το όνομά της ο εκεί φυλακισμένος πολέμαρχος της Μάνης, Παναγιώτης Μούρτζινος.

Το 1825 και ενώ η Μπουμπουλίνα ζούσε στις Σπέτσες, πικραμένη από τους πολιτικούς και την εξέλιξη του Αγώνα και έχοντας ξοδέψει όλη την περιουσία της στον πόλεμο, η

Ελλάδα βρέθηκε ξανά σε μεγάλο κίνδυνο.

Στις 12 Φεβρουαρίου ο Αιγύπτιος ναύαρχος Ιμπραήμ Πασάς με τον τουρκοαιγυπτιακό

στόλο, αποβιβάζεται στο λιμάνι της Πύλου στην Πελοπόννησο με 4.400 άντρες, σε μια τελευταία προσπάθεια να σταματήσει την επανάσταση.

Η Μπουμπουλίνα, παραμερίζοντας την δυσανεξία της για τους πολιτικούς και καθοδηγούμενη μόνο από την φιλοπατρία της, άρχισε να προετοιμάζεται για νέες μάχες. Την πρόλαβε όμως ο θάνατος στις 22 Μαΐου 1825.

ΒΕΡΑ ΚΟΥΒΑΡΗ

Δημήτριος Υψηλάντης

Γεννήθηκε στην Κων-

σταντινούπολη και ήταν γιος του Κωνσταντίνου Υψηλάντη και αδελ-

φός του Αλέξανδρου Υψηλάντη, αρχηγού της Φιλικής Εταιρείας. Το 1818 μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία. Στις 20 Ιουνίου του 1821 ανέλαβε την αρχιστρατηγία των επαναστατών και προσπάθησε να οργανώσει τακτικό στρατό. Στις 20 Δεκεμβρίου 1821 άρχισε τις εργασίες της η Α' Εθνοσυνέλευσης. Ο Υψηλάντης εκπροσώπησε κυρίως την πλευρά των δημοκρατικών και ήρθε σε σύγκρουση με τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο. Κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα έλαβε μέρος στην πολιορκία του Ναυπλίου και του Άργους, στην

εκστρατεία εναντίον της Αθήνας, στη μάχη των Δερβενακίων, στη μάχη στους Μύλους της Λέρνης και στη μάχη στην Πέτρα της Βοιωτίας. Με την έλευση του Ιωάννη Καποδίστρια ο Υψηλάντης διορίστηκε στρατάρχης του στρατού και ανέλαβε την οργάνωσή του και τη μετατροπή του σε τακτικό στρατό με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Παπαφλέσσας

Ο Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας (το επώνυμο "Φλέσσας" θεωρείται προσωνύμιο της οικογένειας

των Δικαίων)(1788-1825) ή Μπουρλοτιέρης των ψυχών ήταν κληρικός, πολιτικός και αγωνιστής,

ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

Ανδρέας Μιαούλης

Ναύαρχος της Ελληνικής Επανάστασης, γιος του Δημητρίου Βώκου, γνωστός όμως με το παρωνύμιο Μιαούλης. Ασχολήθηκε με τη ναυτιλία από τα εφηβικά του χρό-

νια και έδρασε σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις που του απέφεραν σημαντικά κέρδη με τα οποία απέκτησε πλοία μεγάλης χωρητικότητας. Αναγνωρίστηκε ναύαρχος των Υδραίων από τα τέλη του 1821. Το πρώτο του ανδραγάθημα πραγματοποιήθηκε στη ναυμαχία της Πάτρας στις 20/2/1822 και στη συνέχεια διακρίθηκε στη Χίο, στο Ναύπλιο, στα Ψαρά και στη ναυμαχία του Γέροντα (1824), τη μεγαλύτερη ναυτι-

κή σύγκρουση κατά τη διάρκεια της Επανάστασης. Προσπάθησε να αποτρέψει την απόβαση του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο (1825) και να ενισχύσει το Μεσολόγγι κατά

τη Β' πολιορκία του. Ο Καποδίστριας, που τον εκτιμούσε ιδιαίτερα, του ανέθεσε την αρχηγία του στόλου του Αιγαίου, αλλά στη συνέχεια υπήρξε από τους πρωτεργάτες της αντικαποδιστριακής κίνησης και έφτασε στο σημείο να διατάξει την πυρπόληση των ελληνικών πλοίων στο λιμάνι του Πόρου, ενέργεια που τον σιγματίωσε. Ορίστηκε μέλος της επιτροπής που μετέβη στο Μόναχο για να προσφέρει την αφοσίωση του έθνους στον Όθωνα, από τον οποίο διορίστηκε αρχηγός του Ναυτικού Διευθυντηρίου και γενικός επιθεωρητής του στόλου. Πέθανε το 1835 στην .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΕΚΙΡΑΙ

Οι εμφύλιες διαμάχες κατά την Επανάσταση

ΟΙ ΕΜΦΥΛΙΕΣ ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Οι αιματηρές συγκρούσεις στρατιωτικών και πολιτικών (Α' Εμφύλιος) και Πελοποννησίων από τη μία πλευρά και Στερεοελλαδιτών και Νησιωτών από την άλλη (Β' Εμφύλιος), συνθέτουν το προφίλ της εμφύλιας διαμάχης κατά τη διάρκεια της Εθνικής Παλιγγενεσίας. Λάφυρο, η εξουσία.

Α' Εμφύλιος Πόλεμος (Φθινόπωρο 1823 - Ιούλιος 1824)

Οι διαμάχες πολιτικών και στρατιωτικών, που υπέβασκαν από το πρώτο έτος της Επανάστασης οξύνθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά την ολοκλήρωση της Β' Εθνοσυνέλευ-

σης στο Άστρος (18 Απριλίου 1823). Η πολιτική κρίση εξελίχθηκε σε εμφύλιο πόλεμο το πρώτο εξάμηνο του 1824. Οι δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις ήταν από τη μία πλευρά οι σημαντικότεροι στρατιωτικοί της Πελοποννήσου με επικεφαλής τον Κολοκοτρώνη («Αντικυβερνητικοί») και από την άλλη οι σημαντικότεροι πολιτικοί της Πελοποννήσου και οι νησιώτες («Κυβερνητικοί»). Το ρουμελιώτικο στοιχείο, που δεν είχε ενεργό ανάμιξη στη φάση αυτή, εκπροσώπησε ο ηπειρώτης Ιωάννης Κωλέττης. Το θέατρο των επιχειρήσεων υπήρξε η Πελοπόννησος.

Η πλάστιγγα έγειρε εύκολα υπέρ των «Κυβερνητικών», που είχαν τη

δύναμη και τον πλούτο. Συσπείρωναν τους νησιώτες εφοπλιστές και κεφαλαιούχους, τους περισσότερους ρουμελιώτες οπλαρχηγούς, το μεγαλύτερο μέρος των Πελοποννησίων γαιοκτημόνων, τους Έλληνες του εξωτερικού και τους περισσότερους φιλέλληνες. Ο Κολοκοτρώνης μπορεί να ήταν η ψυχή των «Αντικυβερνητικών», αλλά οι δυνάμεις που τον υποστήριζαν ήταν περιορισμένες.

Το δίμηνο Φεβρουαρίου - Μαρτίου δόθηκαν σκληρές μάχες στις περιοχές της Αρκαδίας και της Αργολίδας, με εύκολη επικράτηση των Κυβερνητικών. Οι ψύχραιμες φωνές για συμβιβασμό επικράτησαν

(Συνέχεια στη σελίδα 16)

Οι εμφύλιες διαμάχες κατά την Επανάσταση

(Συνέχεια από τη σελίδα 15)

και ο Κολοκοτρώνης, βλέποντας την αδυναμία του, αναγκάστηκε να συρθεί σε συνδιαλλαγή με τον Κουντουριώτη και μετά από κοπιαστικές συζητήσεις επιτεύχθηκε συμφωνία για τερματισμό των εχθροπραξιών στις 22 Μαΐου 1824. Ο Κολοκοτρώνης αναγνώρισε την κυβέρνηση Κουντουριώτη, η οποία στις αρχές Ιουλίου χορήγησε αμνηστία στους αντιπάλους της.

Β' Εμφύλιος Πόλεμος (Ιούλιος 1824 - Ιανουάριος 1825)

Σχεδόν αμέσως, η νικήτρια φατρία του Κουντουριώτη άρχισε να ταλανίζεται από αντιθέσεις και εξαιτίας της διαχείρισης του δανείου. Οι Πελοποννήσιοι αντιλήφθηκαν ότι είχαν δώσει μεγάλη δύναμη στους νησιώτες (Υδραίους και Σπετσιώτες), οι οποίοι αποτελούσαν εμπόδιο στην ηγεμονία τους. Οι παλιοί σύμμαχοι έγιναν τώρα εχθροί και οι παλιοί εχθροί σύμμαχοι. Οι νησιώτες προσεταιρίστηκαν τους ρουμελιώτες και παραμέρισαν τους πελοποννήσιους προκρίτους. Τελικά, οι τελευταίοι αποχώρησαν από την κυβέρνηση τον Ιούλιο του 1824. Οι δύο ομάδες συγκρούστηκαν σκληρά για την εξασφάλιση της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας.

Το έναυσμα για τον δεύτερο εμφύλιο έδωσε η άρνηση των κατοίκων της Τριφυλίας να πληρώσουν φόρους στην κυβέρνηση Κουντουριώτη. Αυτός έστειλε στρατεύματα για να επιβάλει τη θέληση της κυβέρνησης. Οι «κυβερνητικοί» υπό τον Πα-

παφλέσσα νικήθηκαν και οι συγκρούσεις γενικεύτηκαν. Με τα χρήματα του δανείου ο Κουντουριώτης έστρεψε τους Στερεοελλαδίτες εναντίον των Πελοποννησίων. Σε ενέδρα έξω από την Τριπολιτσά σκοτώνεται ο γιος το Κολοκοτρώνη, Πάνος, στις 13 Νοεμβρίου 1824. Ο Γέρος του Μωριά συντετριμμένος από τον θάνατο του γιου του αποσύρθηκε στη Βυτίνα, μετανωμένος για τη συμμετοχή του στον Εμφύλιο.

Ο Κουντουριώτης με τα χρήματα του δανείου εξαγόραζε μικροκαπεταναίους και πλήρωνε τους μισθούς των στρατιωτών τους. Έτσι, μέρα με τη μέρα αποδυνάμωνε την πλευρά των Πελοποννησίων. Η χαριστική βολή δόθηκε με την εισβολή ρουμελιώτικων στρατευμάτων στην Πελοπόννησο. Με αρχηγούς τους Γκούρα και Καραϊσκάκη προκάλεσαν απερίγραπτες καταστροφές και λεηλασίες, ιδιαίτερα στην περιοχή της Αχαΐας. Ο σπλαρχηγός Δημήτριος Πλαπούτας, ως ουδέτερος, προσφέρθηκε να μεσολαβήσει για τον τερματισμό της εμφύλιας αιματοχυσίας, σε μια περίοδο που η σύμπραξη Σουλτάνου και Μοχάμετ Άλι της Αιγύπτου απειλούσε την Επανάσταση.

Ο Κολοκοτρώνης δέχθηκε να μεταβεί στο Ναύπλιο και να «προσφέρει εις την Διοίκησιν την υπόκλισίν του και την ευπείθειάν του εις τους νόμους της πατρίδος...». Είχε λάβει αόριστες διαβεβαιώσεις ότι η Κυβέρνηση θα χορηγούσε αμνηστία στους αντιπάλους της. Όμως, ο

Κουντουριώτης δεν πίστεψε τα λόγια του μεγάλου του αντιπάλου και αφού τον συνέλαβε στις 6 Φεβρουαρίου 1825 τον έκλεισε στο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία στην Ύδρα. Τον Απρίλιο η κυβέρνηση κατάφερε να υποτάξει τον Οδυσέα Ανδρούτσο, που ήταν στο πλευρό του Κολοκοτρώνη και στους δύο εμφύλιους. Φυλακίστηκε στην Ακρόπολη και δολοφονήθηκε στις 5 Ιουνίου 1825.

Ο Κολοκοτρώνης είχε διαφορετική μοίρα. Αφέθηκε ελεύθερος την ίδια περίοδο, όταν οι πάντες είχαν συνειδητοποιήσει τον κίνδυνο που διέτρεχε ο Εθνικός Ξεσηκωμός. Ο Ιμπραήμ είχε καταλάβει τη μισή Πελοπόννησο και ο Κιουταχής πολιορκούσε το Μεσολόγγι.

Η στρατηγική ιδιοφυΐα του Γέρου του Μωριά έπρεπε να τεθεί και πάλι στη διάθεση της Επανάστασης.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Οι Εθνοσυνελεύσεις

Η Α' Εθνοσυνέλευση έγινε στην Επίδαυρο έγινε το 1821 και ήταν η πρώτη συνέλευση νομοθετικού σώματος του νέου Ελληνικού κράτους.
Δεύτερη Εθνική Συνέλευση του

Άστρους ήταν η δεύτερη συνέλευση κατά τα χρόνια της Ελληνικής επανάστασης και έγινε τον Απρίλιο του 1823.

Η Γ' Εθνοσυνέλευση **Τροιζήνας** έγινε

τις 19 Μαρτίου μέχρι τις 5 Μαΐου 1827 .

ΘΟΔΩΡΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ 1821

23 Φεβρ. 1821 : Κήρυξη της Επανάστασης στη Μολδοβλαχία (Αλέξανδρος Υψηλάντης)

23 Μαρτ. 1821 : Καλαμάτα (Θ. Κολοκοτρώνης, Παπαφλέσσας).

25 Μαρτ. 1821 : Πάτρα (Καρατζάς, Λόντος, Ζαΐμης, Παλαιών Πατρών Γερμανός).

10 Απρ. 1821 : Απαγχονισμός του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε'.

23 Απρ. 1821 : Αλαμάνα (Αθαν. Διάκος — Ομέρ Βρυώνης).

8 Μαΐου 1821 : Χάνι της Γραβιάς (Οδυσσεάς Ανδρούτσος — Ομέρ Βρυώνης).

12-13 Μαΐου 1821 : Βαλτέτσι (Θ. Κολοκοτρώνης, Ηλ. Μαυρομιχάλης, Κυριακούλης Μαυρομιχάλης, Πλαπούτας).

Μέσα Μαΐου 1821 : Επανάσταση Δυτ. Στερεάς, Κρήτης, Χαλκιδικής.

8 Ιουν. 1821 : Δραγατσάνι (Αλ. Υψηλάντης, Αθ. Καρπενησιώτης, Γεωργάκης Ολύμπιος, Γιάννης Φαρμάκης).

26 Αυγ. 1821 : Βασιλικά (Γκούρας, Πανουργιάς, Δυοβουνιώτης - Μπυράν πασάς).

23 Σεπτ. 1821 : Άλωση Τριπολιτσάς (Θ. Κολοκοτρώνης).

20 Δεκ. 1821 : Α' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων (Επίδαυρος).

19 Φεβρ. 1822 : Επανάσταση στην περιοχή Νάουσας και Βέροιας (Ζαφειράκης, Καρατάσος, Γάτσος).

30 Μαρτ. 1822 : Καταστροφή της Χίου (Καρά Αλής).

13 Απρ. 1822 : Καταστροφή της Νάουσας (Εμπού Λουμπούτ).

21 Απρ. 1822 : Αραπίτσα (το νέο Ζάλογγο).

6-7 Ιουν. 1822 : Χίος (πυρπόληση τουρκικής ναυαρχίδας, Κανάρης, Καρά Αλής).

4 Ιουλ. 1822 : Καταστροφή των Ελλήνων στο Πέτα.

26 Ιουλ. 1822 : Καταστροφή του Δράμαλη στα Δερβενάκια (Κολοκοτρώνης, Δ. Υψηλάντης, Παπαφλέσσας, Νικηταράς).

Νοεμ. 1822 : Α' πολιορκία του Μεσολογγίου (Ομέρ Βρυώνης — Κιουταχής).

29 Μαρτ. 1823 : Β' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων (Άστρος).

9 Αυγ. 1823 : Κεφαλόβρυσο (θάνατος Μάρκου Μπότσαρη).

24 Δεκ. 1823 : Ο Μπάιρον στο Μεσολόγγι.

19 Απρ. 1824 : Θάνατος του Μπάιρον.

21 Ιουν. 1824 : Καταστροφή των Ψαρών (Χοσρέφ).

29 Αυγ. 1824 : Ναυμαχία του Γέροντα και νίκη των Ελλήνων (Μιαούλης, Σαχτούρης, Παπανικολής, Ματρόζος, Βατικιώτης, Κανάρης, Πιπίνος — Χοσρέφ, Ιμπραήμ).

Μαρτ.-Αυγ. 1824 : Κατάπιξη της επανάστασης στην Κρήτη (Χουσεϊν).

7 Απριλ. 1825 : Κρεμμύδι (Σκούρτης, νίκη του Ιμπραήμ).

15 Απριλ. 1825 : Β' πολιορκία του Μεσολογγίου (Κιουταχής).

19 Μαΐου 1825 : Μανιάκι (θάνατος Παπαφλέσσα).

11 Ιουν. 1825 : Κατάληψη Τριπολιτσάς απ τον Ιμπραήμ.

13 Ιουν. 1825 : Νίκη των Ελλήνων στους Μύλους (Δ. Υψηλάντης, Ι. Μακρυγιάννης, Κων. Μαυρομιχάλης).

10 Απριλ. 1826 : Έξοδος του Μεσολογγίου.

3 Αυγ. 1826 : Ο Κιουταχής κυριεύει την Αθήνα. Πολιορκία της Ακρόπολης (Γκούρας).

24 Νοεμ. 1826 : Αράχοβα (Γ. Καραϊσκάκης).

19 Μαρ. 1827 : Γ' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων — Τροιζήνα.

22 Απρ. 1827 : Θάνατος Γ. Καραϊσκάκη.

24 Απρ. 1827 : Καταστροφή των Ελλήνων στο Φάληρο.

24 Μαΐου 1827 : Παράδοση της Ακρόπολης.

6 Οκτ. 1827 : Ναυμαχία Ναβαρίνου.

6 Ιαν. 1828 : Καποδίστριας στο Ναύπλιο.

22 Ιουλ. 1829 : Δ' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων (Άργος).

12 Σεπτ. 1829 : Νίκη των Ελλήνων στην Πέτρα της Βοιωτίας (Δ. Υψηλάντης).

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Συνταγές νηστίσιμες και πασχαλινές

Γαρίδες με ρύζι

Υλικά:

1 κιλό γαρίδες μεσαίου μεγέθους φρέσκιες ή και κατεψυγμένες - 1 1/2 ποτηράκι του κρασιού λευκό κρασί - 2 σκελίδες σκόρδο στον τρίφτη - 1/2 ποτήρι κρασιού λάδι - αλάτι - πιπέρι - tabasco μερικές σταγόνες - πελτέ ντομάτας - 2 1/2 κούπες ρύζι μπαζμάτι ή για πιλάφι
3 κούπες νερό - 1 κ.σ. βούτυρο φυτίνη

Εκτέλεση:

Καθαρίζουμε τις γαρίδες απ' το εντεράκι τους και κρατάμε τα κεφάλια τους. Φροντίζουμε να αφήσουμε την ουρίτσα τους, τις πλένουμε και τις βάζουμε σε απορροφητικό χαρτί.
Βράζουμε τα κεφάλια τους σε κατσαρόλα με 3 κούπες νερό, στραγ-

γίζουμε και κρατάμε το ζουμί τους. Τα κεφάλια τα πετάμε.

Σωτάρουμε το ρύζι στο βούτυρο μέχρι να γίνει διάφανο και σβήνουμε με το ζωμό απ' τα κεφάλια των γαρίδων, (προσθέτουμε νερό στο

ζωμό τόσο όσο να γίνει 5 κούπες), προσθέτουμε αλάτι - πιπέρι και χαμηλώνουμε τη φωτιά μέχρι να γίνει.

Βάζουμε σε τηγάνι τις γαρίδες με αλάτι - πιπέρι και τις τηγανίζουμε

λίγο (προσοχή όχι πολύ ανακάτεμα). Χαμηλώνουμε τη φωτιά και προσθέτουμε τη σάλτσα ντομάτας, σκόρδο, το tabasco και το κρασί. Προς το τέλος ρίχνουμε το μαϊντανό. Τις αφήνουμε να βράσουν λιγάκι να δέσει λίγο η σαλτσούλα τους (φροντίζουμε να έχει μείνει σάλτσα αλλιώς προσθέτουμε νεράκι και αφήνουμε να δέσει λίγο). Σε φόρμα του κέικ στρώνουμε το ρύζι και το ξεφορμάρουμε προσεχτικά. Τοποθετούμε μια γενναία ποσότητα γαρίδες, χωρίς τη σάλτσα τους, στο κέντρο (τρύπα φόρμας) και τις υπόλοιπες στα πλαϊνά. Με τη σαλτσούλα τους περιχύνουμε το ρύζι γύρω - γύρω.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Bars Σοκολάτας με Quaker

Τι χρειαζόμαστε:

75 γρ νιφάδες βρώμης (κουάκερ) (3/4 της κούπας)
150 γρ σοκολάτα κουβερτούρα
75 γρ γλυκό κουταλιού πορτοκάλι ψιλοκομμένο

Πώς το κάνουμε:

Λιώνουμε τη σοκολάτα (σε μπεν μαρί) και την ανακατεύουμε με τις νιφάδες βρώμης και το ψιλοκομμένο πορτοκάλι.

Τοποθετούμε το μίγμα ανάμεσα σε δύο κομμάτια λαδόχαρτο και το στρώνουμε με τον πλάστη, δίνου-

ντας του τετράγωνο σχήμα πάχους ενός δάχτυ-

λου.

Αφαιρούμε το επάνω λαδόχαρτο και κόβουμε με μαχαίρι σε μακρόστενα κομμάτια, όσο είναι ακόμη μαλακό το μίγμα.

Αφαιρούμε το επάνω λαδόχαρτο και κόβουμε με μαχαίρι σε μακρόστενα κομμάτια, όσο είναι ακόμη μαλακό το μίγμα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

Χταπόδι σπιφάδο

Υλικά

1 μεγάλο χταπόδι περίπου 3 κιλά - 1/2 κούπα ξίδι - 2 1/2 κιλά κρεμμύδια σπιφάδου - 10 σκελίδες σκόρδο - 1

κούπα λάδι - 1κούπα κόκκινο ξηρό κρασί - 1/4 κούπας ξίδι balsamic - 1 κουταλιά πιπέρι σε κόκκους - 10κόκκους μπαχάρι - 2 φύλλα δάφ-

νης - 400γρ. ντοματάκια κονσέρβας πολτοποιημένα - 1 κουταλιά κέτσαπ - Αλάτι και φρεσκοτριμμένο πιπέρι

Χταπόδι στιφάδο

Εκτέλεση

Καθαρίστε και πλύντε καλά το χταπόδι τρίβοντας και ξεκολλώντας με προσοχή τη γλοιώδη πέτσα του. Βάλτε το σε μία κατσαρόλα με νερό που να μισομαλακώσει. Στραγγίστε και κόψτε το σε κομμάτια μπουκιές. Ρίξτε τα κρεμμυδάκια σε νερό που βράζει και κατεβάστε τα από τη φωτιά. Αφήστε τα να σταθούν μερικές ώρες. Έτσι θα τα καθαρίσετε πιο

εύκολα. Αφού τα καθαρίσετε, σοτάρετε τα μαζί με τα σκόρδα στο λάδι. Ρίξτε μέσα το κρασί, τα μυρωδικά, την ντομάτα, την κέτσαπ, αλάτι και πιπέρι

κι ανακατέψετε καλά. Σιγοβράστε το φαγητό, ώσπου να μισομαλακώσουν τα κρεμμύδια και προσθέστε το χταπόδι. Συνεχίστε το βράσιμο, ώσπου να μαλακώσουν καλά το χταπόδι και τα κρεμμύδια και το φαγητό να μείνει με λίγη πηχτή σάλτσα. Αν η σάλτσα είναι πολλή και αραιή, στραγγίστε τη σε μικρή κατσαρόλα, συμπυκνώστε τη και προσθέστε τη πάλι στο φαγητό. Έτσι δε θα λιώσουν τα κρεμμύδια.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΣΤΑΘΑΤΟΥ

Πασχαλινό τσουρέκι

Υλικά

1 κιλό αλεύρι (προσοχή το 1 πακέτο είναι 907 γρ.), Μαγιά νωπή 1 πακέτακι 42 γρ., 300 γρ. ζάχαρη, 400 γρ. γάλα, 190 γρ. βούτυρο (3/4 του πακέτου), 8 αυγά (8 κρόκοι και 4 ασπράδια σε μαρέγκα), 1 γρ. μοσχοκάρυδο τριμμένο, 1 ½ γρ. λέπι τριμμένο, Ξύσμα από 1 πορτοκάλι, Ξύσμα από 1/2 λεμόνι, 60 γρ. ξανθές σταφίδες, 4 βανίλιες, 2 κρόκοι αυγού για το άλειμμα

Εκτέλεση

Σε μικρή λεκάνη προσθέτουμε το 1/4 από το γάλα (100 γρ) το οποίο έχουμε ελαφρώς ζεστάνει. Διαλύουμε στο γάλα τη μαγιά και προσθέτουμε σιγά σιγά 100 γρ. από το αλεύρι μας. Τοποθετούμε τη ζύμη στο φούρνο αφού προηγουμένως τον έχουμε σβήσει (χρειαζόμαστε περίπου **40 βαθ-**

μούς θερμοκρασία). Η ζύμη χρειάζεται ζέστη για να διπλασιαστεί. Αφήνουμε τη ζύμη να διπλασιαστεί για 1 ώρα.— Βγάζουμε τη ζύμη από το φούρνο και την τοποθετούμε σε μια μεγάλη λεκάνη που θα ζυμώσουμε τα τσουρέκια.— Προθερμαίνουμε εκ νέου το φούρνο στους 50 βαθμούς Κελσίου -θα τον σβήσουμε μόλις τοποθετήσουμε την τελική

ζύμη για φούσκωμα— Χτυπάμε ελαφρά σε μπόλ -όχι στο μίξερ- τους κρόκους με 1/2 κ.γ. αλάτι -για να μην ασπρίσουν- και ρίχνουμε σιγά σιγά τη ζάχαρη.— Χτυπάμε τα ασπράδια στο μίξερ σε μαρέγκα— Ζεσταίνουμε το υπόλοιπο γάλα ώστε να είναι απλά χλιαρό, όχι καυτό! - Λιώνουμε το βούτυρο χωρίς αυτό να κάψει! - Έχουμε όλα τα μυρωδικά και τις σταφίδες μαζί. Στη λεκάνη που θα ζυμώσουμε προσθέτουμε στη ζύμη μας τους κρόκους με τη ζάχαρη.

Ξεπλένουμε το μπόλ που είχαμε αναμίξει τους κρόκους και τη ζάχαρη με το χλιαρό γάλα και το προσθέτουμε στο μίγμα μας. Ανακατεύουμε και προσθέτουμε σιγά σιγά το αλεύρι. Στο τέλος προσθέτουμε τη μαρέγκα και ζυμώνουμε ελαφρά

Ξεκινάμε να προσθέτουμε το λιωμένο χλιαρό βούτυρο κουταλιά κουταλιά. Ρίχνουμε μια κουταλιά και διπλώνουμε τη ζύμη κοκ.

Όταν πια έχουμε ρίξει στη ζύμη το μισό βούτυρο προσθέτουμε όλα τα μυρωδικά

Συνεχίζουμε με το υπόλοιπο βούτυρο με την ίδια διαδικασία. Ουσιαστικά δε ζυμώνουμε αλλά διπλώνουμε τη ζύμη με απαλές κινήσεις.

Σβήνουμε το φούρνο!

Τοποθετούμε τη λεκάνη στο φούρνο αφού πρώτα τη σκεπάσουμε με πετσέτα

Αφήνουμε τη ζύμη να διπλασιαστεί για 1 1/2 - 2 ώρες

Αφαιρούμε τη ζύμη από το φούρνο και τον προθερμαίνουμε στους 50 βαθμούς

Τοποθετούμε αντικολλητικό χαρτί σε 4 μακρόστενες φόρμες

Χωρίζουμε τη ζύμη στα 4 και την τοποθετούμε στις φόρμες

Σβήνουμε το φούρνο και τοποθετούμε σε αυτόν τις φόρμες για

άλλα 50 λεπτά με 1 ώρα έως όπου η ζύμη φουσκώσει έως το χείλος της φόρμας

Στο τέλος περνάμε με πινελάκι τα τσουρέκια με τους κρόκους αυγού για να γυαλίσουν

ΕΦΗ ΧΡΑΔΕΛΛΗ

Μαγειρίτσα—Τι συμβολίζει και πώς φτιάχνεται

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή των Ορθοδόξων Χριστιανών και η πιο πλούσια σε έθιμα. Ένα από αυτά είναι και η μαγειρίτσα. Το Μεγάλο Σάββατο μετά την Ανάσταση όλες οι οικογένειες γυρίζουν σπίτι και στρώνουν το πασχαλινό τραπέζι που περιλαμβάνει τα κόκκινα αυγά και φυσικά την μαγειρίτσα. Μετά τη νηστεία της Σαρακοστής είναι το πρώτο πιάτο με κρέας που καταναλώνεται και περιέχει πολλά χορταρικά που είναι ότι πρέπει για το στομάχι, που είχε να δεχτεί τροφή ζωικής προέλευσης πολύ καιρό. Τα χορταρικά της συμβολίζουν τα πικρά χόρτα που έτρωγαν οι Εβραίοι προς ανάμνηση της σκλαβιάς τους από τους Αιγύπτιους. Η μαγειρίτσα είναι ένα από τα λίγα φαγητά που φτιάχνονται με συγκεκριμένο τρόπο και υλικά και δεν έχει πολύ “χώρο” για αλλαγές. Τα συστατικά λοιπόν της μαγειρίτσας είναι: φυσικά η συκωταριά και τα

έντερα, μαρούλια (εδώ μπορεί να γίνει μια μικρή παραλλαγή και να χρησιμοποιήσουμε διάφορα χόρτα), φρέσκα κρεμμυδάκια, αυγά, λεμόνια και για μυρωδικά θέλει μόνο αλάτι, πιπέρι και άνηθο. Ως προς τον τρόπο παρασκευής

της τώρα, το πιο δύσκολο είναι το καθάρισμα των εντέρων. Κάτι που γίνεται από την προηγούμενη ημέρα. Τα βάζεις σε νερό μαζί με ξύδι και λεμόνι για να φύγει η άσχημη μυρωδιά και να ασπρίσουν. Την επόμενη ημέρα λοιπόν τα βάζεις κάτω από την βρύση και τα ξεπλένεις πολύ καλά. Τα ζεματίζεις και τα αφήνεις για λίγο να βράσουν. Έπειτα τα κόβεις σε μικρά κομμα-

τάκια. Σε μια κατσαρόλα με λίγο λάδι αφού τσιγαρίσεις το κρεμμύδι προσθέτεις τα κομματάκια από την συκωταριά και τα έντερα. Ρίχνεις επίσης τα μαρούλια, αλάτι, πιπέρι και τον άνηθο. Τα αφήνεις να σιγοβράσουν σε χαμηλή φωτιά με λίγο νερό. Μόλις βράσουν τα υλικά προσθέτεις το ρύζι και συνεχίζεις το βράσιμο μέχρι να βράσει και αυτό.

Στη συνέχεια χτυπάς τα ασπράδια των αυγών μέχρι να γίνουν μαρέγκα και προσθέτεις και τους κρόκους. Συνεχίζεις το χτύπημα και συμπληρώνεις με τον χυμό λεμονιού. Με ένα κουτάλι προσθέτεις ζουμί από την μαγειρίτσα ενώ συνεχίζεις το χτύπημα γρήγορα για να μην κόψει το αυγολέμονο. Αφού έχεις προσθέσει αρκετό ζουμί ρίχνεις το αυγολέμονο στην κατσαρόλα και την κουνάς για να πάει παντού.

ΖΩΗ ΜΠΑΚΗ

Πασχαλινά Αυγά

Τα πασχαλινά αυγά είναι μέρος των Πασχαλινών εθίμων, είτε βαμμένα κόκκινα αυγά, είτε σοκολατένια

αυγά.

Στην Ελλάδα, τα αυγά αυτά βάφονται κατά κύριο λόγο κόκκινα (αν και δεν είναι ασυνήθιστη ποικιλία χρωμάτων ή και σχεδίων), ενώ σε άλλες χώρες τα αυγά βάφονται σε περισσότερα χρώματα, αρκετές

φορές με περίτεχνα σχήματα. Τα αυγά βάφονται παραδοσιακά τη Μεγάλη Πέμπτη και αρχίζουν να καταναλώνονται την Κυριακή του Πάσχα.

Μέρος του εθίμου των πασχαλινών αυγών είναι και το τσουγκρισμα. Πριν την κατανάλωσή τους, ιδιαίτερα στο πασχαλινό τραπέζι, ο καθένας διαλέγει το δικό του αυγό και το τσουγκρίζει με αυτό άλλου. Όποιος έχει το αυγό που δεν έσπασε, το τσουγκρίζει στη συνέχεια με το αυγό τρίτου και ούτω καθεξής μέχρι να αναδειχθεί αυτός που έχει το πιο ισχυρό αυγό.

Σοκολατένια αυγά

Μέρος των σύγχρονων πασχαλινών εθίμων είναι και τα σοκολατένια πασχαλινά αυγά, τα οποία συνήθως

προσφέρονται σε παιδιά και περιέχουν μικρά παιχνίδια.

ΒΕΡΑ ΚΟΥΒΑΡΗ
ΔΑΦΝΗ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ

Ένας διαφορετικός τρόπος να βάψουμε πασχαλινά αυγά

Υλικά

Άσπρα αυγά— Χρωματιστές κλωστές που ξεβάφουν— Αλουμινόχαρτο 1 μεγάλη κατσαρόλα

Εκτέλεση

Κόβουμε το αλουμινόχαρτο σε κομμάτια τόσο μεγάλα που να μπορούν να τυλίξουν ένα αυγό . Βρέχουμε

τις κλωστές και τις τυλίγουμε στα αυγά. Βάζουμε τα τυλιγμένα αυγά στα κομμάτια αλουμινόχαρτου και τα τυλίγουμε. Τοποθετούμε στην κατσαρόλα τα αυγά και βάζουμε όσο νερό χρειάζεται για να τα καλύψει . Ανάβουμε το μάτι της κουζίνας και αφήνουμε τα αυγά να

βράσουν για δέκα λεπτά . Αφού βράσουν τα αφήνουμε να κρυώσουν και με ένα παλιό πανάκι στο οποίο έχουμε βάλει λίγες σταγόνες λάδι τα γυαλίζουμε. Στην φωτογραφία μπορείτε να δείτε το αποτέλεσμα. Καλή επιτυχία!!!

ΖΩΗ ΣΤΡΑΤΗ

Θέματα Υγείας

Αλλεργική Ρινίτιδα

Πρόκειται για αλλεργία που οφείλεται συνήθως σε γύρεις, μύκητες, τριχώματα ζώων ή σε ακάρεα της οικιακής σκόνης και συνοδεύεται από μπουκωμα της μύτης. Πώς θα την αντιμετωπίσεις: Ο αλλεργιολόγος συνήθως συνταγογραφεί φάρμακα, κυρίως αντιισταμινικά. Στην περίπτωση που βρεθεί το αίτιο της αλλεργίας και το πρόβλημα επιμένει, εξετάζει την πιθανότητα ανοσοθεραπείας, η οποία πραγματοποιείται με τη χορήγηση αυξανόμενων δόσεων αλλεργιογόνων προκειμένου να απευαισθητοποιηθεί ο οργανισμός.

Εξίσου καλά αποτελέσματα εγγυάται η ομοιοπαθητική, ο βελονισμός και ο βιοσυντονισμός, ενώ ανακούφιση από τα συμπτώματα μπορεί να προσφέρει και η βοτανοθεραπεία, ειδικά το αφέψημα από τσουκνίδα, κουφοξυλιά ή ευφρασία.

Αλλεργική Δερματίτιδα εξ επαφής

Η συγκεκριμένη κατηγορία αλλεργίας είναι αυτή που μας «στολίζει» με ενοχλητικά εξανθήματα μετά από την επαφή μας με διάφορες χημικές ενώσεις, ζώα και γύρη φυτών. Συχνά, τα αλλεργικά εξανθήματα κάνουν την εμφάνισή τους όταν φοράμε κοσμήματα από χρώμιο και νικέλιο –γνωστότερα ως... «faux

bijoux».

Πώς θα την αντιμετωπίσεις: Ο οφθαλμίατρος και ο αλλεργιολόγος συνιστούν την προληπτική χρήση κολλυρίου, κυρίως αντιισταμινικού, χωρίς όμως να αποκλείεται σε περιόδους έξαρσης η χορήγηση φαρμακευτικών σκευασμάτων που καταπραΰνουν τα συμπτώματα. Επίσης, ενδέχεται να προτείνουν την ανοσοθεραπεία αν η αλλεργική επιπεφυκίτιδα συνυπάρχει με την αλλεργική ρινίτιδα. Εναλλακτικά, τα συμπτώματα μειώνονται αισθητά με τη βοήθεια της ομοιοπαθητικής, του βελονισμού και της βοτανοθεραπείας, κυρίως με κομπρέσες από ευφρασία ή καλέντουλα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ

Άσθμα

Είναι μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από βήχα και δυσκολία στην αναπνοή. Συχνά –αλλά όχι απαραίτητα-, η εμφάνιση άσθματος μπορεί να συνδέεται με ανάλογο οικογενειακό ιστορικό. Οποιοδήποτε από τα αλλεργιογόνα που προκαλούν την αλλεργική ρινίτιδα την οποία ο ειδικός ανέλυσε πιο πάνω, συγκαταλέγονται στους υποψή-

φίους «ενόχους» των ασθματικών επεισοδίων. Παράγοντες που μπορούν να επιβαρύνουν την κατάσταση, είναι λοιμώξεις όπως αυτές των πνευμόνων ή η ιγμορίτιδα. Πώς θα το αντιμετωπίσεις: Ο γιατρός υποδεικνύει μια αγωγή με βρογχοδιασταλτικά φάρμακα για να διευκολυνθεί η αναπνευστική λειτουργία. Παράλληλα, ίσως προ-

τείνει προληπτικά φάρμακα για την αποφυγή των κρίσεων βήχα και την καταπολέμηση της φλεγμονής στους βρόγχους ή ενέσεις για την απευαισθητοποίηση του οργανισμού. Αποτελεσματική αντιμετώπιση υπόσχονται επίσης ο βελονισμός, ο βιοσυντονισμός και η βοτανοθεραπεία, κυρίως το αφέψημα από ευκάλυπτο ή γλυκόριζα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΟΥΣΟΥΡΗ

Παχυσαρκία στην εφηβεία

Στην εφηβεία, ο οργανισμός αναπτύσσεται με γρήγορο ρυθμό και οι ανάγκες για τροφή είναι αυξημένες. Γι' αυτό θα πρέπει να παίρνουμε όλα τα θρεπτικά συστατικά που χρειάζεται ο οργανισμός μας για να λειτουργήσει σωστά, όχι όμως σε υπερβολικές ποσότητες, γιατί αυτό μπορεί να μας οδηγήσει στην παχυσαρκία.

Παχυσαρκία σημαίνει υπέρμετρη αύξηση του σωματικού λίπους σε ποσοστό τέτοιο, ώστε να δυσχεραίνει την υγεία του ανθρώπου.

Η εφηβική παχυσαρκία συνήθως διατηρείται και στην ενήλικη ζωή και συνδέεται με πολλά προβλήματα υγείας όπως είναι οι παθήσεις της καρδιάς, η υπέρταση, ο διαβήτης, τα προβλήματα στις αρθρώσεις, η δύσπνοια, η οσφυαλγία και η υπογονιμότητα. Σε ψυχολογικό επίπεδο, η παχυσαρκία έχει συνδεθεί με χαμηλή αυτοεκτίμηση, κατάθλιψη, απομόνωση, διατροφικές διαταραχές και κακή εικόνα σώματος.

Οι σημαντικότεροι παράγοντες που μπορεί να οδηγήσουν στην παχυ-

σαρκία είναι η κακή διατροφή και η έλλειψη σωματικής άσκησης. Μάθετε τώρα τι πρέπει να προσέχετε, ώστε να παραμείνετε υγιείς και να ζήσετε την ζωή που είναι μπροστά σας χωρίς προβλήματα! 3 είναι τα βήματα ενάντια στη παχυσαρκία

- **Ισορροπημένη Διατροφή**
- **8 – 10 ποτήρια νερό την ημέρα**
- **Σωματική Δραστηριότητα**

Τρέχω για τη ζωή!!

Σχολείο, φροντιστήριο, ξένες γλώσσες. Δεν έχετε χρόνο; Δεν είναι απαραίτητο να ασκηθείτε πολύ σκληρά για να επιτύχετε όφελος για την υγεία σας. Η μέτρια σωματική δραστηριότητα, όπως είναι το γρήγορο περπάτημα για 30' λεπτά είναι κάτι που ο καθένας μπορεί να κάνει και να ωφεληθεί από αυτό. Η μείωση της παρακολούθησης τηλεόρασης, της χρήσης βίντεο-παιχνιδιών και η ενασχόληση με ένα άθλημα, ή απλά η αύξηση της σωματικής δραστηριότητας (δυναμικό περπάτημα, ποδήλατο,

παιχνίδι με τους φίλους στην ύπαιθρο, όπως ποδόσφαιρο), αποτελεί ένα πολύτιμο τρόπο για την καύση του περιττού λίπους, την αύξηση των θερμίδων που καταναλώνει ο οργανισμός και τη διατήρηση της απώλειας βάρους. Είναι πολύ σημαντικό η άσκηση να μας γίνει μια καθημερινή συνήθεια. Καλό θα είναι να περπατάμε περισσότερο, να χρησιμοποιούμε τα μέσα μεταφοράς λιγότερο και να ανεβαίνουμε με τα πόδια τις σκάλες αντί με το ανσασέρ.

Προσοχή όμως!

Πρέπει να αποφεύγεται η κριτική και η επίπληξη ενός υπέρβαρου παιδιού γιατί δημιουργούν αρνητική αντίδραση. Η συμπαράσταση και συνεχής παρακίνηση και επιβράβευση, έστω κι αν το αποτέλεσμα είναι μικρό, είναι απαραίτητη. Η συνεχής ενθάρρυνση για συνέχιση της προσπάθειας με μακροπρόθεσμους στόχους έχει πάντα θετικά αποτελέσματα!

ΖΩΗ ΜΠΑΚΗ

Ψείρες

Σύμφωνα με νέα δημοσκόπηση που έγινε στη Βρετανία, οι ψείρες είναι η δεύτερη αιτία που προκαλεί «πονοκέφαλο» στους γονείς μετά τη μηνιγγίτιδα.

Υπολογίζεται ότι περί τα 3 εκατομμύρια το χρόνο κολλούν ψείρες, ενώ υπό μελέτη βρίσκεται εάν τα ενοχλητικά ζώδια προκαλούν ή μεταδίδουν κάποιες ασθένειες στον άνθρωπο, ενώ παράλληλα εγείρονται ανησυχίες για δυνητικό κίνδυ-

νο υγείας που μπορεί να προκαλέσει η εφαρμογή των αντιψευθαιρικών

προϊόντων.

Ένα μεταλλικό χτενάκι βοηθάει να

ξετρυπώνετε τα παράσιτα και να ξεκολλάτε τις κόνιδες. «Ωστόσο υπάρχουν αρκετά ειδικά προϊόντα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ειδικά σε παιδιά. Μάλιστα καλό θα ήταν να γίνει μία επαναληπτική-προληπτική θεραπεία 7 ημέρες μετά την πρώτη, ώστε να σκοτωθούν και τα τελευταία παράσιτα που βρίσκονταν μέσα σε αβγά και έχουν εκκολαφθεί».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Γλώσσες Προγραμματισμού—Compiler

Τι είναι άραγε μία γλώσσα προγραμματισμού; Γλώσσες προγραμματισμού είναι οι γλώσσες στις οποίες υπάρχουν εντο-

(Συνέχεια στη σελίδα 23)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Γλώσσες Προγραμματισμού—Compiler

(Συνέχεια από τη σελίδα 22)

λές που κάποιος μπορεί να θυμάται εύκολα. Υπάρχουν πολλές γλώσσες προγραμματισμού. Οι πιο γνωστές είναι : Ada, Algol, Applescript, AWK, BASIC, C, C#, C++, Cilk, Clojure, COBOL, Datalog, Erlang, Forth, Haskell, Java, JavaScript, Lisp, Logo, Lua, Mathematica, Lucid, Matlab, Miranda, ML, FORTRAN, Objective-C, OCaml, Pascal, Perl, PHP, Prolog, Python, Ruby, Scheme, Scala, Simula, Smalltalk, SQL, Tcl, Visual Basic κ. ά.

Με τη βοήθεια του μεταφραστή (compiler) αυτές οι εντολές μετατρέπονται στη γλώσσα το υπολογιστή (1 – 0). Αφού ο μεταφραστής κάνει τη δημιουργία κάνει και την εκτέλεση. Όλα όσα έχουμε γράψει μετατρέπονται σε μια γλώσσα που μόνο οι υπολογιστές καταλαβαίνουν και δημιουργούνται έτσι οι εφαρμογές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Moodle

Το Moodle είναι ελεύθερο λογισμικό διαχείρισης μαθημάτων, ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης ή ένα σύστημα εικονικής μάθησης, ή πιο απλά ένα πακέτο λογισμικού για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών μαθημάτων μέσω Διαδικτύου, που προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Δημιουργήθηκε το 1999 από τον Αυστραλό Martin Dougiamas.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΜΠΛΟΥΛΗΣ

Articulate Studio

Το Articulate Studio είναι μία συλλογή από τρεις εφαρμογές. Το Articulate Engage, το Articulate QuizMaker και το Articulate Presenter. Το Articulate Engage είναι μια καταπληκτική εφαρμογή, όπως τις άλλες δύο, με την οποία δημιουργείς παρουσιάσεις με ωραία εμφάνιση. Αυτές οι παρουσιάσεις δεν

κουράζουν τους θεατές της. Γίνετε να προσθέσεις εικόνα, βίντεο ή μουσική. Το Articulate QuizMaker είναι η εφαρμογή που δημιουργεί διαφόρων ειδών quiz όπως Αλήθεια – Ψέμα, πολλαπλή επιλογή, έρευνες ή ακόμα και σύρε τις εικόνες. Τα quiz γίνονται πολλοί εντυπωσιακά και πολύχρωμα. Το Articulate

Presenter μας επιτρέπει να βάζουμε εργασίες του Articulate Engage και του Articulate QuizMaker στο PowerPoint έτσι ώστε να γίνετε πιο ωραίο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Articulate Studio

Το iSpring Suit είναι μια συλλογή 3 εφαρμογών. Του iSpring Quizzes and Surveys, το iSpring E - Learning και το iSpring Interactions. Το iSpring Quizzes and Surveys, όπως το λέει και το όνομα, φτιάχνει Quiz και έρευνες όπως Αλήθεια – Ψέμα,

πολλαπλή επιλογή, ναι – όχι κ.α. Ακόμη μπορείς να προσθέσεις εικόνες. Το iSpring E - Learning μας επιτρέπει να βάζουμε εργασίες από το iSpring Interactions και το iSpring Quizzes and Surveys, στο PowerPoint. Με το iSpring Interactions δημιουργού-

με χρονολόγια, βιβλία ακόμα και λεξικά με ωραία εμφάνιση. Αυτές οι παρουσιάσεις δεν κουράζουν τους θεατές τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Γιατί ;

Γιατί το μικροσκόπιο μεγαλώνει τα αντικείμενα:

Γιατί οι εικόνες φθάνουν στα μάτια μας αφού περάσουν από μια σειρά μεγεθυντικών φακών. Τα μικροσκόπια μπορούν να μεγεθύνουν ένα αντικείμενο ως 200.000 φορές!

Γιατί βάζουμε τα τρόφιμα στις κονσέρβες:

Βάζουμε τα τρόφιμα και τα λαχανικά στις κονσέρβες για να διατηρηθούν. Μέσα στις κονσέρβες δεν υπάρχει οξυγόνο και μικρόβια που καταστρέφουν τα τρόφιμα. Πολλές

τροφές διατηρούνται με το αλάτι και με το κάπνισμα. Για ορισμένο καιρό διατηρούνται και με την ψύξη.

Γιατί πρέπει να πίνουμε πολύ νερό:

Όταν πίνουμε πολύ νερό, βοηθάμε

(Συνέχεια στη σελίδα 24)

Γιατί ;

(Συνέχεια από τη σελίδα 23)

τα νεφρά μας να λειτουργούν καλύτερα. Τα νεφρά είναι τα όργανα εκείνα που καθαρίζουν το αίμα από τα διάφορα βλαβερά στοιχεία .

Γιατί βλέπουν τα μάτια μας;

Τα μάτια μας μοιάζουν με φωτογραφική μηχανή. Έχουν έναν φακό ο οποίος συλλαμβάνει τις φωτεινές ακτίνες που στέλνουν τα αντικείμενα και προβάλλει μια αναποδογυρισμένη εικόνα τους στο βάθος του

ματιού. Το οπτικό νεύρο μεταφέρει αυτή την ανεστραμμένη εικόνα στον εγκέφαλο, που την επεξεργάζεται ώστε να τη βλέπουμε πάλι όρθια.

Γιατί μας χρειάζεται ο σκελετός;

Ο σκελετός είναι ένα πλέγμα από οστά τα οποία στηρίζουν το σώμα μας ώστε να στεκόμαστε και να μην σερνόμαστε σαν τα σαλιγκάρια! Ο σκελετός μας αποτελείται από περισσότερα από διακόσια

οστά, που συνδέονται μεταξύ τους με τους τένοντες και τους μύες. Τα πιο γερά και μακριά οστά βρίσκονται στα πόδια μας, γιατί πάνω σ' αυτά στηρίζεται το βάρος του σώματός μας. Για να έχουμε γερά κόκαλα, χρειαζόμαστε ασβέστιο, που υπάρχει άφθονο στο γάλα το τυρί, καθώς και Βιταμίνη D, που τη συνθέτει το δέρμα μας χρησιμοποιώντας την ηλιακή ακτινοβολία.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ξέρεις ότι...

- 1.Οι καμήλες δεν ξέρουν από καλούς τρόπους! Έτσι ,αν τις εκνευρίσετε ,δεν θα διστάσουν καθόλου να σε φτύσουν.
- 2.Τα πρώτα ζώα που ταξίδεψαν στον αέρα ήταν ένα πρόβατο, μία πάπια και ένας κόκορας το 1783.Έκαναν ένα ταξίδι με αερόστατο. Το πρώτο ζώο που ταξιδέψε στο διάστημα ήταν ένας σκύλος ,η Λάικα.
- 3.Αν τοποθετήσουμε το ψάρι γλώσ-

σα πάνω σε μία σκακιέρα ,το χρώμα του σώματος του θα αλλάξει πολύ γρήγορα και θα αποκτήσει το σχέδιο της σκακιέρας.

- 4.Η θερμοκρασία του περιβάλλοντος καθορίζει το φύλο των θαλάσσιων χελωνών που γεννιούνται από τα αυγά θαμμένα στην άμμο. Εφόσον η θερμοκρασία στις αρχές του καλοκαιριού είναι υψηλή , οι χελώνες γεννιούνται είναι θηλυκές ενώ προς τα τέλη του καλοκαιριού γεν-

νιούνται αρσενικές χελώνες.

- 5.Οι αγελάδες καθαρίζουν τη μύτη με τη γλώσσα και οι καμηλοπαρδάλεις πλένουν τα αυτιά τους με τη μακριά μαύρη τους γλώσσα, μήκους 40 εκ. Αν κάναμε και εμείς το ίδιο , δε θα χρειαζόμασταν πια μπατονέτες και χαρτομάντιλα. Πρακτικό δεν θα ήταν;

ANNA ΧΟΤΖΑΛΗ

Αστείες εικόνες...

Μια μέρα πριν το Πάσχα δύο αρνιά συζητούν. Λέει το ένα:

- Πάμε αύριο για καφέ;
- Μπα δεν μπορώ αύριο. Έχω γύρισμα!

Επιμέλεια : ΖΩΗ ΣΤΡΑΤΗ